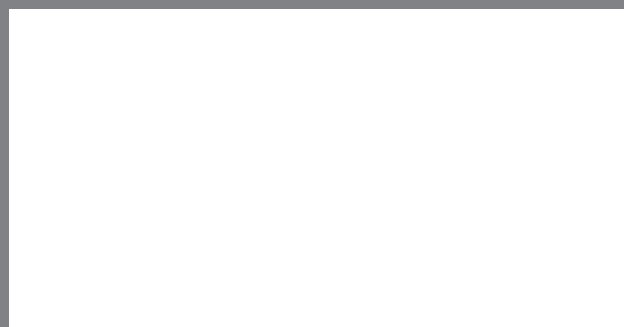
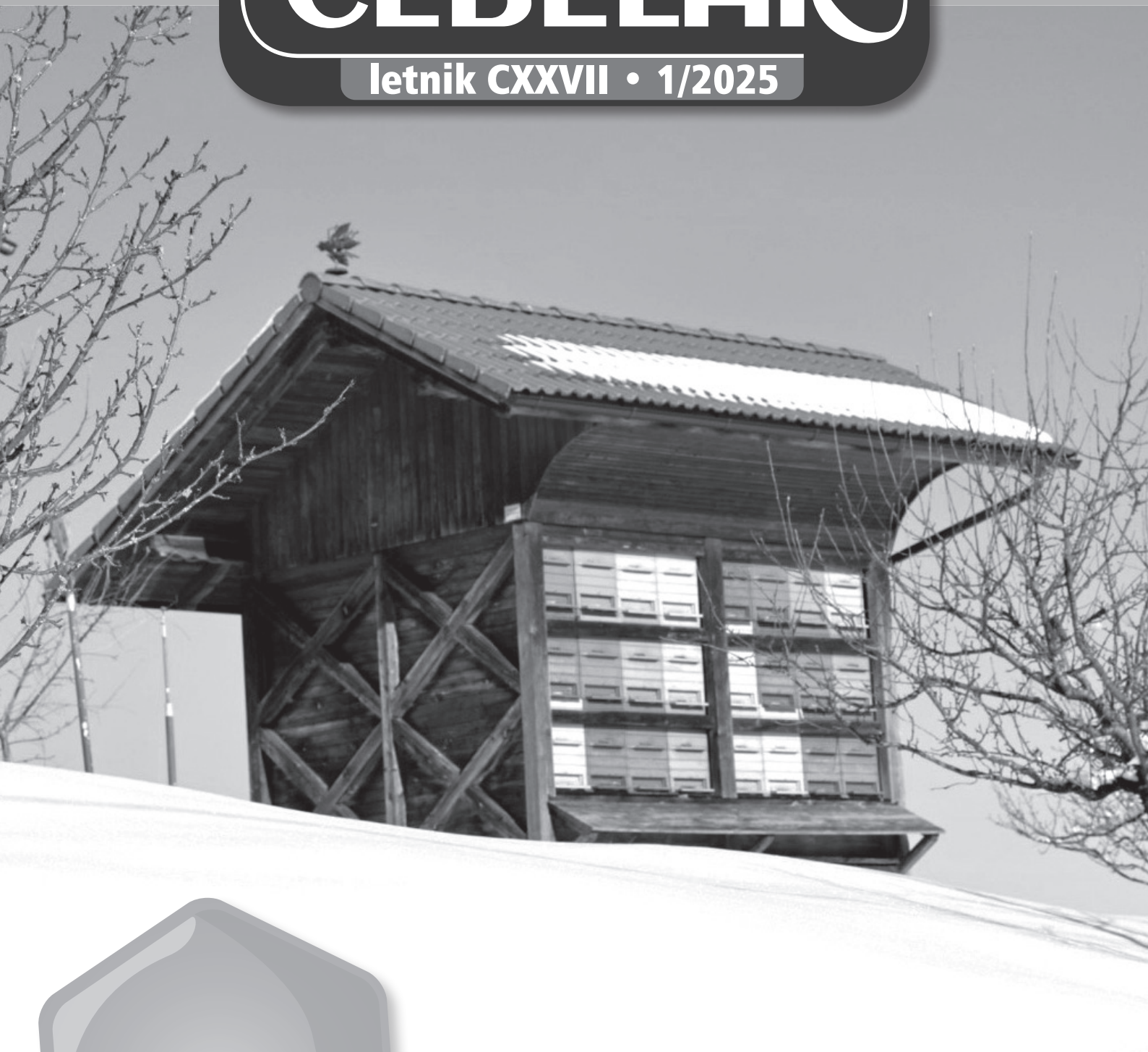

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXVII • 1/2025

Seznam terenskih svetovalcev Javne svetovalne službe v čebelarstvu po Sloveniji

Okoliš	Priimek	Ime	Stik	Občine
Gorenjski	Markič	Janez	030/604 028 031/365 021	Kamnik, Komenda, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Trzin, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas - Poljane, Kranj, Naklo, Preddvor, Šenčur, Žiri
	Pintar	Tomaž	030/604 046 041/602 540	Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žirovnica
Celjski	Jernej	Andrej	030/604 064	Bistrica ob Sotli, Dobje, Kozje, Podčetrtek, Radeče, Rogaška Slatina, Rogatec, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Store
	Babnik	Peter	030/604 060 041/211 295	Celje, Dobrna, Laško, Slovenske Konjice, Tabor, Vitanje, Vojnik, Zreče, Žalec
	Podrižnik	Franc	030/604 068	Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje, Vransko, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje
Podravski	Čuš	Martin	030/604 071	Cerkvenjak, Cirkulane, Destrič, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Makole, Markovci, Ormož, Podlehnik, Ptuj, Središče ob Dravi, Starše, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Tomaž, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale
	Kitak	Stanislav	030/604 075 041/864 166	Benedikt, Duplek, Hoče - Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Pesnica, Poljčane, Rače - Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij, Šentilj
Ljubljanski	Borštnik	Brane	030/604 002 031/336 905	Dobropole, Dol pri Ljubljani, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Škofljica, Velike Lašče, Vodice, Sodražica, Ribnica, Loški Potok
	Marinko	Roman	030/604 008	Borovnica, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Domžale, Horjul, Ljubljana, Log - Dragomer, Logatec, Vrhnika
Primorski	Adrijan	Seljak	041/728 469 030/360 900	Bovec, Cerkno, Kanal ob Soči, Kobarid, Tolmin, Nova Gorica, Brda, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko, Šempeter - Vrtojba, Ajdovščina, Idrija, Vipava, Komen
Obalno-kraški	Babič	Klavdijo	030/604 036	Ankaran, Divača, Hrpelje - Kozina, Izola, Koper, Piran, Sežana
Obalno-kraški, notranjski	Anzeljc	Rajko	030/604 041	Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka, Bloke, Cerknica, Postojna, Bloke
Dolenjski, posavski	Sajtl	Vinko	030/604 053	Dolenjske Toplice, Mirna, Mirna Peč, Novo mesto, Straža, Trebnje, Žužemberk, Litija, Šmartno pri Litiji, Mokronog - Trebelno, Šentjernej, Sentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Sevnica
Pomurski	Madjar	Jakob	041/720 481 041/598 356	Apače, Cankova, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Radenci, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina
	Tratnjek	Franc	030/604 084 041/606 013	Beltinci, Črenšovci, Dobrovniki, Lendava, Ljutomer, Odranci, Razkrižje, Turnišče, Velika Polana, Veržej
Koroški	Goričan	Janko	030/604 085 041/332 698	Dravograd, Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica
	Praper	Pavel	030/604 087	Črna na Koroškem, Mežica, Mislinja, Prevalje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec
Belokranjski	Milinkovič	Dušan	030/604 090	Črnomelj, Kočevje, Kostel, Metlika, Osilnica, Semič

Podatki za stik Veterinarske fakultete – Nacionalnega veterinarskega inštituta:

Enota Murska Sobota, Noršinska cesta 35, 9000 Murska Sobota: Mateja Ratiznojnik, dr. vet. med., 02/534 82 18, 031/622 730, mateja.ratiznojnik@vf.uni-lj.si.

Enota Maribor, Karantanska ulica 37, 2000 Maribor: mag. Vida Lešnik, dr. vet. med., 02/228 37 38, 041/645 792, vida.lesnik@vf.uni-lj.si.

Ljubljana, Inštitut za patologijo, divjad, ribe in čebele, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana: dr. Lucija Žvokelj, dr. vet. med., 01/477 93 71, 041/650 158, lucija.zvokelj@vf.uni-lj.si, Barbara Hočevar, dr. vet. med., 01/477 93 71, 030/706 449, barbara.hocevar@vf.uni-lj.si, Rene Rus, dr. vet. med., 01/477 93 71, 030/466 215, rene.rus@vf.uni-lj.si, in Monika Kozar, dr. vet. med., 01/477 93 71, 040/252 781, monika.kozar@vf.uni-lj.si.

Enota Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje: Alenka Jurić, dr. vet. med., 03/428 16 35, 041/900 005, alenka.juric@vf.uni-lj.si.

Enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto: Anita Vraničar Novak, dr. vet. med., 07/332 51 17, 041/649 495, anita.vranicarnovak@vf.uni-lj.si.

Enota Nova Gorica (pisarna Koper), Ulica 15. maja 17, 6000 Koper: Suzana Skerbiš, dr. vet. med., 05/936 67 70, 041/645 763, suzana.skerbis@vf.uni-lj.si.

Enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica: mag. Ivo Planinc, dr. vet. med., 05/338 37 00, 041/740 805, ivo.planinc@vf.uni-lj.si.

Enota Kranj, Kranjska cesta 16, 4202 Naklo: mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med., 04/277 06 20, 041/645 769, mira.jenkorogelj@vf.uni-lj.si.

Urník usposabljanj v januarju

Vsa usposabljanja so namenjena vsem slovenskim čebelarjem. Člani ČZS morajo na usposabljanja obvezno prinesiti izkaznico ČZS! Pridržujemo si pravico, da iz objektivnih razlogov urnik naknadno spremenimo. Redno spremljajte posodobitve urnika usposabljanj na spletni strani ČZS.

Datum	Ura	Tema	Predavatelj	Kraj	Prijava
6.1.2025	17.00	Možnosti pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Tina Žerovnik	Večnamenski dom Trebelno, Trebelno 19, Trebelno	g. Starič, 041 760 156, marjan.staric10@gmail.com
6.1.2025	18.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tina Žerovnik	Večnamenski dom Trebelno, Trebelno 19, Trebelno	g. Starič, 041 760 156, marjan.staric10@gmail.com
8.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Tomaž Samec	V čebelarskem centru Laško, Mestna ulica 16, Laško	g. Šolar, 030 604 069
8.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Aljaž Debelak	Anin dom, Trg 5, 3312 Prebold	g. Grm 041 201 327
8.1.2025	16.00	Možnosti pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Mojca Pibernik	Krajevna skupnost Solkan, Trg Jožeta Srebrniča 7, Solkan	g. Hozjan, 041 474 403
8.1.2025	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	Kulturni dom Semič	g. Pavlin, 031 636 205
8.1.2025	18.00	Izračun lastne cene	Tina Žerovnik	Narodni dom Logatec, Tržaška cesta 44, Logatec	g. Nagode, 041 429 465
9.1.2025	16.00	Možnosti pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Tina Žerovnik	ČD Črnomelj, Sela pri Otovcu, Črnomelj	g. Pavlin, 031 636 205
9.1.2025	17.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Ana Janžekovič	Kraška cesta 26, Divača	g. Rodman, 031 298 302
10.1.2025	16.00	Izdelava razvojnih načrtov	Mojca Pibernik	Trg Davorina Jenka 13, Cerklje na Gorenjskem	g. Štular, 051 351 845
13.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Tomaž Samec	MKC Slovenj Gradec, Ozare 18, Slovenj Gradec	g. Knez, 041 321 149
13.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Aljaž Debelak	Hotel Lahinja, 8340 Črnomelj	g. Pavlin, 031 636 205
13.1.2025	16.00	Možnosti pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Mojca Pibernik	Slovenski trg 4, Selnica ob Dravi	g. Mušič, 041 619 464
14.1.2025	17.00	Gozdne paše	Aleš Bozovičar	Društveni čebelnjak za osnovno šolo Slivnica pri Mariboru	g. Uranjek 051 681 432
15.1.2025	16.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Mojca Pibernik	Medgeneracijska dovrana, Nova vas 4a, Nova vas	g. Modic, 031 363 249
15.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Aljaž Debelak	Kulturna dvorana Šentjanž, Šentjanž 22, Šentjanž	g. Kolenc, 041 342 070
15.1.2025	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	Krajevna skupnost Leskovec	g. Urek, 070 600 282
15.1.2025	18.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tina Žerovnik	Čebelarski dom Grosuplje, Spodnje Blato 20a, Grosuplje	g. Berčon, 041 506 565
16.1.2025	17.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Ana Janžekovič	Hiša kranjske čebele	g. Okoren, 041 299 112
16.1.2025	18.00	Možnosti pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Tina Žerovnik	OŠ Dekani pri Kopru, Dekani 33, Dekani	g. Madruša, tajnistvo.ocd@gmail.com
20.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Tomaž Samec	Čučkova 1, Ptuj	g. Vertič, 040 290 739
20.1.2025	16.00	Gozdne paše	Aleš Bozovičar	OŠ Selca, Selca 95, Selca	g. Lotrič, 041 767 238
20.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Aljaž Debelak	Picerija čebelica, Valvazorjeva 2, Izlake	ga. Paš Juvan 040 164 945
22.1.2025	16.00	Apitehnični ukrepi	Simon Golob	Park vojaške zgodovine Pivka	g. Dolgan 040 757 694
22.1.2025	16.00	Priprava čebeljih pridelkov za prodajo in čebelarska zakonodaja s področja prodaje in trženja	Mojca Pibernik	Bohoričeva 2, Krško	g. Urek, 070 600 282
22.1.2025	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	HKČ Višnja gora	g. Mandelj, 031 813 823
23.1.2025	16.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tina Žerovnik	Gostišče Fink, Spodnje Preloge 44, Slovenske Konjice	g. Žvikart, 041 548 135
24.1.2025	17.00	Tehnologija pridobivanja čebeljega strupa	Simon Golob	Narodni dom Logatec, Tržaška 44, Logatec	g. Nagode, 041 429 465
27.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Tomaž Samec	Slovenski trg 4, Selnica ob Dravi	g. Mušič, 041 619 464
27.1.2025	17.00	Gozdne paše	Aleš Bozovičar	MG dvorana Gaber, c. notranjskega odreda 45, stari trg pri Ložu	g. Modic, 031 363 249
28.1.2025	17.00	Apitehnični ukrepi	Simon Golob	Knjižnica Tolmin, Tumov drevored 6, Tolmin	g. Podgornik, 040 800 404
29.1.2025	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	Tomaž Samec	Pivola 8, Hoče	g. Vogrinec, 041 818 705
29.1.2025	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	Čebelarski center Lesce	g. Perčič, 041 523 783
30.1.2025	17.00	Vzreja matic in ohranjanje kranjske čebele	Peter Kozmus	prostor Medgen borze, Rečica ob Savinji.	g. Glušič, 070 753 359
5.2.2025	16.00	Apitehnični ukrepi	Simon Golob	Spominski dom Števana Kuzmiča Puconci, Puconci 164	g. Car, 041 330 669
5.2.2025	18.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tina Žerovnik	Čebelarska zveza Slovenije, Brdo 8, Lukovica	g. Smerkolj, 041 557 520
6.2.2025	17.00	Gozdne paše	Aleš Bozovičar	HKČ Višnja gora	g. Mandelj, 031 813 823

Akcijska ponudba

Na Čebelarški zvezi Slovenije imamo v akcijski ponudbi spodnje artikle. Vsa naročila sprejemamo na tel. št.: 01 729 61 00 ali na e-naslovu: ines.zunic@czs.si. Akcijska ponudba velja za člane ČZS.

Za naročene artikle v primeru pošiljanja po pošti zaračunamo poštnino!

Priručnik za začetnike 5,00 EUR
-10% = 4,49 EUR

Pridelava in predelava voska
4,34 EUR - 10% = 3,90 EUR

Dobra beseda je kot med
19,90 EUR - 20% = 15,92 EUR

Knjiga Najboljši poklic - čebelar
14,90 EUR - 15% = 12,66 EUR

Vse o sodobnem čebelarjenju
22,00 EUR

Ženska topla jopica s kapuco

Jopica je primerna za jesenske in pomladne mesece. Ima zadrgo in dva globoka žepa. Dolgi rokavi imajo rebraste manšete in vшит spodnji rob, na kapuci je zatezna vrvica. Na prsni strani je umeščen logotip Čebelarške zveze Slovenije, na desnem rokavu pa logotip svetovnega dneva čebel.

Barva: črna.

Velikost: S, L, XL.

Material: 100-odstotni bombaž.

Akcijska cena: 29,00 EUR + ptt.

Mali oglasi

PRODAM

Med, akacijev, cvetlični, lipov in ajdov. Možna dostava na dom, 041 784 775.

Med, cvetlični, akacijev in kostanjev. Okolica Škocjana, 031 882 295.

Med, lipov in kostanjev, v rinfuzi. Soška dolina, 041 217 060.

Med, kostanjev in gozdni v rinfuzi. Novo mesto, 031 796 931.

Med, cvetlični, akacijev, gozdni, kostanjev ter lipov in matični mleček. Ptujška Gora, 041 587 573.

Med, kostanjev v rinfuzi. Novo mesto, 031 796 931.

Med, ajdov, akacijev, cvetlični in kostanjev, lastne pridelave. Cena po dogovoru, možnost dostave v Ljubljano, 041 252 695.

Med, cvetlični. Možnost dostave v Šmarješke Toplice, Trebnje ali Mokronog. Škocjan, 051 225 916.

Med, akacijev, gozdni ter kostanjev, v 80-kg sodih. Nova Cerkev, 041 805 179.

Med, lipov, gozdni in kostanjev. Okolica Novega mesta, 041 703 051.

Med, akacijev, kostanjev in cvetlični ter vosek. Okolica Ptuja, 031 274 933.

Med, lipov, pridelan v zgornjem Posočju, v rinfuzi po 20–30 kg ali v kozarcih. Poljane, 031 826 812.

Med, lipov, v sodih po 300 kg. Črnomelj, 051 412 466.

Cvetni prah, zamrznjen ali posušen, čebelji vosek ter 100 kg cvetličnega medu. Podbočje, 041 236 256.

Cvetni prah osmukanec, svež ali posušen. Očiščen in nabran v Beli krajini. Za večje količine lahko damo dodaten popust. Možna tudi dostava. Metlika, 040 845 113.

Čebelji vosek, 50 kg, očiščen. Okolica Ljubljane, 031 458 752.

Čebelje družine v AŽ- in LR- panjih, na 10 ali 20S, močne z mladimi maticami in mladim satjem na 10 ali 20S, lahko s panji ali brez. Okolica Ljubljane, 040 984 013.

Čebelje družine na 10S AŽ-satih z lanskimi maticami. Koroška, 030 325 899.

Čebelje družine na 10 LR 1/1 satju. Novo mesto, 040 462 613.

Čebelje družine na 7 ali 9S AŽ-satih, očiščene varoj na lokaciji na Primorskem, zato bodo imele zgoden razvoj. Te bodo na voljo nekeje aprila, odvisno od vremena. Sprejemam rezervacije za pomlad. Domžale, 041 597 760.

Čebelje družine na 7 in 10S AŽ-satih, lahko z 2 leti starimi panji ali brez. Sprejemam rezervacije za april. Kočevje, 031 345 731.

Čebelje družine na 7 in 10S AŽ-satih, čebele lahko ostanejo akacijevi paši v Goriških brdih, 041 704 233.

AŽ-okvirje, lipove in satnice, lahko tudi že zažičene, pošljemo po hitri pošti. Škofja Loka, 031 753 345.

AŽ-panje, malo rabljeni (8 kos), nekaj prašilčkov, inoks posodo in nekaj satnic. Okolica Nove Gorice, 041 474 403.

AŽ-panje 5 in 7 S, ter osmukalnice. Okolica Velenja, 031 776 075.

AŽ-panje, 3-etažne (40 kos), malo rabljene, letvice za AŽ- in DB-satnike ter 10 kosov Frankenbeute LR-panjev 1/1 in nove Primus panje. Okolica Litije, 031 533 939.

Plemenilčke, gorenjske, za 4 matice s pitalnikom, kozice za odlaganje satja in zaboje za roje. Kakovostna izdelava. Škofja Loka, 031 753 345.

Čebelarstvo tehtnico, novo, digitalno z ekranom. Kočevje, 041 722 102.

Točilo, 3-satno, aluminijasto, na ročni pogon. Okolica Vrhnike, 042 616 959.

KUPIM

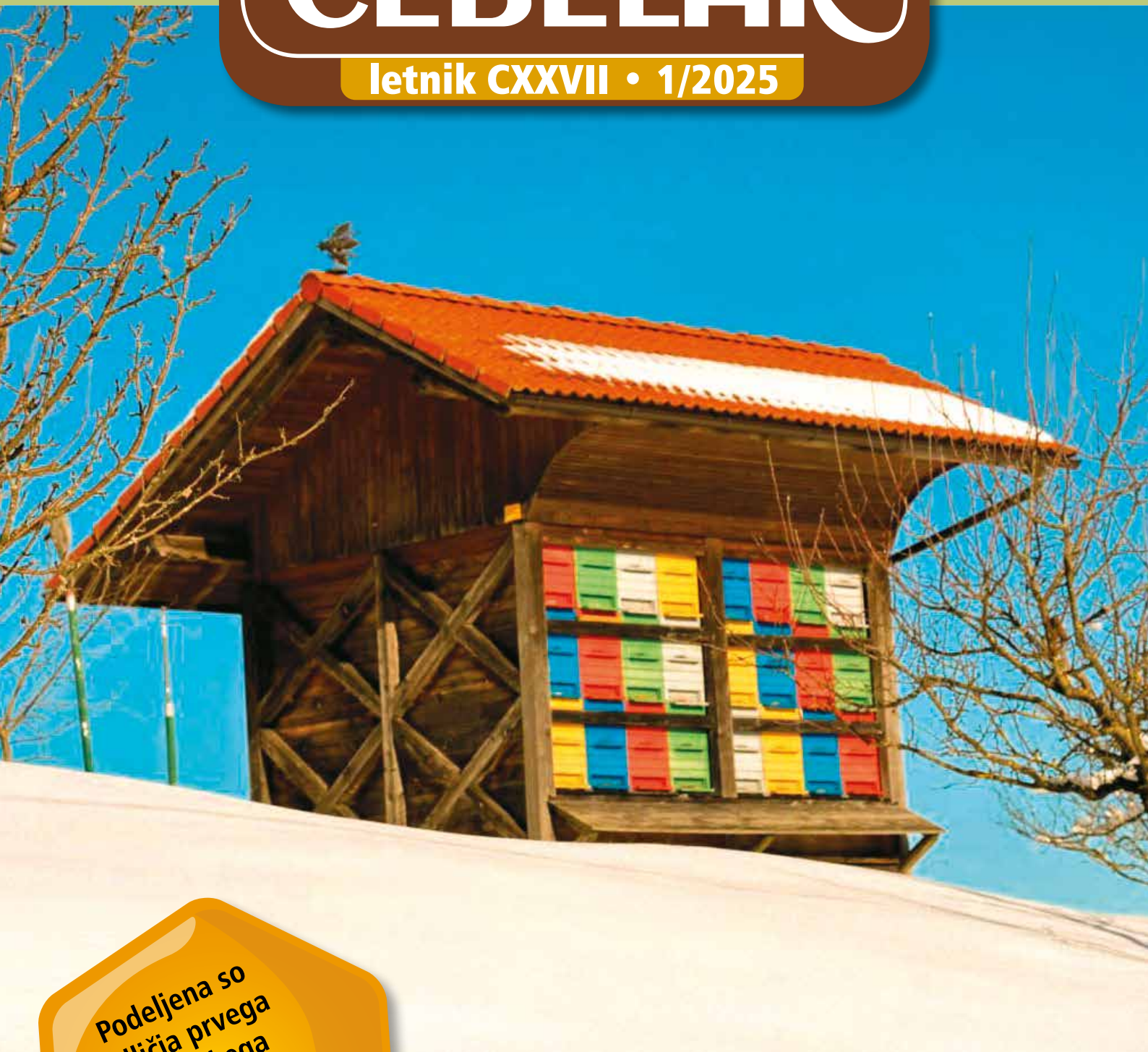
Čebelji vosek, neprečiščen. Možen lastni prevzem, 051 246 851.

ODDAM

Delo čebelarju, ki ima nekaj let prakse (brez lastnega čebelnjaka), da se mi pridruži pri delu s čebela-mi ter apiterapiji. Več informacij, 041 652 258.

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXVII • 1/2025

Podeljena so
odličja prvega
evropskega
ocenjevanja
medu

- Poklukarjevi dnevi
- Delo čebelarja v januarju
- Je mešanje medu in svežega cvetnega prahu ugodno za zdravje?

APIS SLOVENIA EUROPE

CELJSKI SEJEM 15. in 16. marec 2025

SOBOTA, 15. marec 2025 MED IN VAROJA

- 10.00–10.30 Pozdravni nagovori Celjski sejem, MKGP, ČZS
- 10.30–11.15 Izkušnje z zavzemanjem za pravi med – **prof. dr. Dražen Lušić**
- 11.15–12.00 Dvojni boj proti varoji – **prof. dr. Aslı Özkirim**
- 12.00–12.45 Sodobni načini zatiranja varoj – **dr. Marco Pietropaoli**
- 12.45 Okrogla miza s predstavniki znanstvenih odborov Eba o aktualnih izzivih v evropskem čebelarstvu

NEDELJA, 16. marec 2025 DOBRA ČEBELARSKA PRAKSA

- 10.00–10.45 Vpliv visokih zunanjih temperatur na zdravstveno varstvo in oskrbo čebel – **dr. Lucija Žvokelj**, VF, NVI
- 10.45–11.30 Priprava čebeljih družin na prve paše – primerjava različnih lokacij – **Mitja Smrdel**, čebelarski mojster
- 11.30–12.15 Tveganja z vidika zagotavljanja varnih in kakovostnih pridelkov pri pripravi čebeljih družin na prve paše – **Aljaž Debelak**, svetoalec specialist za zagotavljanje varne hrane
- 12.15 Razglasitev nagrajencev za najboljšo tehnološko rešitev v čebelarstvu, fotografijo in najboljši članek v Slovenskem čebelarju

Drage čebelarke, dragi čebelarji!

»Nismo skala, da se ne bi mogli premakniti.« Naj bo ta misel navdih v novem letu. Dovolite, da tej misli dodam še naslednje ... V času koronavirusa je bilo naše gibanje omejeno na lastno občino ali pa celo le na okolico našega stanovanja. Nismo se mogli družiti, se obiskovati niti se udeleževati prireditev, predavanj ter strokovnih razprav. Takrat smo si, lačni druženja, obljubili, da ko bo konec tega obdobja, bomo vse nadoknadili. Mar res? Zdi se, da smo vse zelo hitro pozabili, priučili pa smo se nove navade, da vedno bolj pričakujemo, da bo vse prišlo k nam, če ni tako, se pa raje ne udeležimo dogodka. Tako so stoli na predavanjih in strokovnih razpravah bolj prazni kot polni. Ko nekoga povabimo na dogodek, pa velikokrat naletimo na vprašanje, če se lahko raje dobimo prek internetnih povezav kot v živo. Vedno bolj smo nezadovoljni in naša pričakovanja so vse večja, pri tem pa sami ne bi vložili niti kančka energije. Najlažje smo kritični iz naslanjača. Pred dnevi sem prejela nekaj klicev s pripombami, česa vse ni v decembrski številki *Slovenskega čebelarja*, epilog teh klicev pa je, da ker ni bilo sivega nadovitka, ki smo ga navajeni, smo imeli za samoumevno, da potem te običajne vsebine nadovitka ni, čeprav je bila v vsebini. Vsega tega seveda ne smemo vzeti kot kritiko, temveč kot primer, kakšne vzorce imamo v vsakdanjem življenju.

Nekje sem slišala, da ne moremo pričakovati, da bo udeležba na dogodkih in v društvih enaka, kot je bila pred leti, saj se vendar časi spreminjajo. Morda se res, vendar je človek primarno socialno bitje, ki potrebuje socializacijo, druženje. Pri tem si lahko to vzamemo tudi kot opomin, da brez nič ni nič in brez prostovoljnega dela, samoiniciative tudi v naših čebelarskih krogih ne bo bolje. Seveda imamo tudi med čebelarkami in čebelarji svetle izjeme, ki vedno z veseljem in nasmehom dajo vse od sebe, da naši dogodki zasižejo v polnem pomenu. Veliko prostovoljnega dela je bilo vloženega tudi v prvo evropsko ocenjevanje medu, ki je bilo izvedeno pod okriljem OČD Koper, Mestne občine Koper in ČZS. Več o tem uspešnem dogodku in nagrajencih si lahko preberemo na strani 24. Vsako leto z radovednostjo med stranmi poiščemo rubriko Delo čebelarja, zato ne spreglejmo članka čebelarja Tomislava Strgulca, ki bo z veseljem z nami celo leto delil svojo prakso.

Naj bo tako to novo leto začetek novih priložnosti za dobrodelnost, prostovoljno delo, večjo udeležbo na dogodkih in uspešno čebelarsko sezono.

Naj med!

Mara Golob Meserko

Gospod Marko Alauf prejel plaketo Državnega sveta RS

V četrtek, 5. decembra, je Državni svet RS gospodu Marku Alaufu podelil plaketo za dolgoletno dobrodelno delovanje v Čebelarskem društvu Ljubljana Moste Polje, na Čebelarski zvezi Slovenije ter v drugih društvih, med njimi tudi radioamaterskem društvu. Gospod Marko je kot podpredsednik ČZS vsa leta s skrbno predanostjo in zavzemanjem skrbel za ugled Čebelarske zveze Slovenije. V 14 letih se je udeležil več kot 300 čebelarskih ter drugih prireditev v Sloveniji in tujini. Je pobudnik ustanovitve Galerije Sivka in ves čas aktivno sodeluje pri razstavah v galeriji, zavzema se tudi za aktivno delovanje Komornega moškega pevskega zbora Čebelarske zveze Slovenije. Skrbi za ohranjanje kulturne dediščine čebelarstva ter predaja znanje čebelarstva mlajšim generacijam.

Gospod Marko je ob podelitvi plakete za nas podal izjavo: »Najprej naj povem, da sem izredno presenečen in vesel te plakete. Predvsem zato, ker nikoli nisem delal z namenom, da bi prejel kakršnokoli priznanje – če bi o tem razmišljal, potem ne bi delal. Poudaril bi, da sem predvsem delal iz ljubezni do čebel, čebelarjev in pa tudi zaradi lastnega užitka. Zavzemal sem se za tisto, kar se mi je zdelo prav. Je pa lepo po dolgoletnem delu in prizadevanju prejeti tako priznanje za opravljeno delo, saj ta plaketa pomeni tudi, da je takšno delo opaženo. Današnji dan je tako bil zame vrhunec vsega.«

Gospod Marko Alauf, ponosni smo na vas in vam izrekamo iskrene čestitke.

Čebelarska zveza Slovenije

KAZALO

UVODNIK

Mara Golob Meserko..... 1

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Marjan Papež: Peto znanstveno posvetovanje o čebelah
in čebelarstvu – Poklukarjevi dnevi 4

Peter Kozmus: Dr. Janez Poklukar – vizionar, ki je pustil
neizbrisen pečat v slovenskem čebelarstvu 7

Simon Golob: Rezultati natečaja najboljših tehnoloških rešitev
v čebelarstvu v letu 2024 (II. del) 8

Ana Janžekovič: Je mešanje medu in svežega cvetnega prahu
ugodno za zdravje?..... 10

NOVICE IZ SVETA

Franc Šivic: Avstrija 11

DIVJI OPRAŠEVALCI

Danilo Bevk, Danijel Kablar, Blaž Koderman, Robert Leskovšek
in Anže Rovnšek: Rezultati preizkusa talnih gnezdilnic za čebele
samotarke in strniščnih dosevkov za opraševalce..... 12

DELO ČEBELARJA

Tomislav Strgulc: Čebelarjeva opravila v januarju 14

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Peter Kozmus: V letu 2024 smo zamenjali skoraj 1400 čebeljih matic..... 17

APIMODIA

Peter Kozmus: Apimondia v Mugli v Turčiji in Bruslju:
zaščita čebel in kakovost medu..... 18

OBVESTILA ČZS 19

ČEBELARSKI KROŽEK SE PREDSTAVI 26

V SPOMIN 29

OGLASI 30

Glasilo Slovenski čebelar je ustanovilo Slovensko
čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško
in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarstva zveza
Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Vpisano je v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo
za izobraževanje, znanost in šport RS, pod
zaporedno številko 585.

Tel.: 01 729 61 00, faks: 01 729 61 32, info@czs.si,
www.czs.si

Transakcijski račun ČZS: SI56 0318 6100 2214 727,
matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV:
SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Uredništvo: 01 729 61 14, 030 604 660,
mara.golobmeserko@czs.si,
www.czs.si/slovenskicebelar.php

Uredniški odbor: Brane Borštnik, Simon Golob,
Erik Luznar, Janez Prešern, Mira Jenko Rogelj,
Marija Sivec, Mara Golob Meserko

Urednica: Mara Golob Meserko

Lektorica: Mojca Pipan

Oddaja prispevkov: Članki do petega, obvestila,
reklame, mali oglasi do desetega v mesecu.

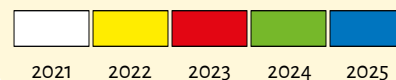
Avtorji naj v člankih uporabljajo strokovno izrazje
v skladu s Čebelarskim terminološkim slovarjem.
Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva.
Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov.
Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno
objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu
Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Priprava za tisk in tisk: Para, d. o. o., Celestinova
ulica 1, 1000 Ljubljana. Tiskano na papirju s
certifikatom FSC (trajnostno gospodarjenje z
gozdovi). Naklada: 7400. Tiskano: 23. 12. 2024.

Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana
iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Fotografija na naslovnici: Fotografija natečaja
čebelarstva fotografije ČZS 2024.
Foto: Ksenija Dremelj, Slovenija.

**Mednarodna barvna koda
za označevanje čebeljih matic**

PODATKI ZA STIK ČEBELARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Predsednik ČZS: Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06,
040/436 512, nocb@czs.si

Vodja služb ČZS: Lidija Senič, vodja služb ČZS: 01/729 61 10,
040/436 515, lidija.senic@czs.si

Priznana rejska organizacija: Peter Kozmus, strokovni vodja
PRO: 01/729 61 16, 041/352 997, peter.kozmus@czs.si

Opazovalno-napovedovalna služba: Aleš Bozovičar,
opazovalec in napovedovalec čebeljih paš: 01/729 61 31,
041/644 217, ales.bozovicar@czs.si,

avtomatski telefonski odzivnik: 01/729 61 20,
https://cebelar.czs.si/User/Login?returnUrl=

Svetovalci specialisti za tehnologijo čebelarjenja:
Vlado Auguštin: 01/729 61 12, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si
Simon Golob: 01/729 61 12, 030/604 015, simon.golob@czs.si

Svetovalci specialisti za ekonomiko:
Tina Zerovnik: 01/729 61 04, 040/436 513, tina.zerovnik@czs.si,
Mojca Pibernik: 01/729 61 08, 040/436 518,
mojca.pibernik@czs.si

Svetovalci specialisti za zagotavljanje varne hrane:

Urška Ratajc: 01 729 61 34, 040 436 514, urska.ratajc@czs.si

Aljaž Debelak: 01/729 61 29, 040/436 519, aljaz.debelak@czs.si

Tomaž Samec: 01/729 61 18, 040/436 517, tomas.samec@czs.si

Ana Janžekovič: 01 729 61 33, 030 604 410, ana.janzekovic@czs.si

Svetovalec za izobraževanje in usposabljanje:

Boris Potočnik: 01 729 61 11, 051 637 204, boris.potocnik@czs.si

Računovodstvo: Petra Stropnik: 01 729 61 28,
031 506 764, petra.stropnik@czs.si

Uredništvo: Mara Golob Meserko: 01 729 61 14, 030 604 660
mara.golobmeserko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si,

www.czs.si, Barbara Dimc, tajnik: 01/729 61 02, 041/370 409,

barbara.dimc@czs.si, Ines Zajc Žunič, poslovna

sekretarka: 041/337 854, ines.zunic@czs.si, Zlatica Kovačević,

administrativna delavka: 01/729 61 24, 030/604 009,

zlatica.kovacevic@czs.si

Čebelarstva knjižnica Janeza Goličnika (vsak prvi delovni

četrtak v mesecu med 15. in 18. uro): 01/729 61 11,
cebelarskajniznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php

Ohranimo čebele: www.ohranimo-cebele.si

Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php

Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php

Uradne ure JSSČ: Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica (v Čebelar-
skem centru Slovenije: ponedeljek od 10.00 do 14.00, četrtek od
8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Mestni trg 4, 8330 Metlika: ponedeljek od 10.00 do 14.00
in petek od 8.00 do 10.00. **Rožna dolina 50/a, 4248 Lesce** (v
Čebelarskem razvojno-izobraževalnem centru): ponedeljek

od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
Dobrna 1a, 3204 Dobrna (v Kulturnem domu Dobrna): pone-
deljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota (na sedežu
Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota): ponedeljek
od 10.00 do 14.00. **Streliška ulica 150, 2000 Maribor** (v Čebe-
larskem centru Maribor): petek od 8.00 do 10.00.

Osemnajsti natečaj čebelarske fotografije

Vabimo vas k sodelovanju na 18. natečaju čebelarske fotografije, ki bo 11. tudi mednarodni. S svojimi avtorskimi fotografijami lahko sodelujejo odrasle fizične osebe iz katere koli države ter učenci osnovnih šol in dijaki srednjih šol iz Slovenije. Natečaj organizira Čebelarska zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu.

Fotografije pošljite na e-naslov: mara.golobmeserko@czs.si ali na nosilcih elektronskih podatkov po navadni pošti na naslov: Čebelarska zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica, Slovenija, s pripisom »Fotonatečaj 2025«.

Rok za oddajo fotografij je vključno 15. februar 2025.

Foto: Stanislav Cibulák

**Več informacij najdete na spletni strani ČZS
prek QR-povezave:**

Peto znanstveno posvetovanje o čebelah in čebelarstvu – Poklukarjevi dnevi

Marjan Papež, SAČD

Zadnji petek v novembru so se na Kmetijskem inštitutu Slovenije (KIS) v organizaciji Slovenskega akademskega čebelarškega društva (SAČD) in Kmetijskega inštituta Slovenije (KIS) odvijali Poklukarjevi dnevi, 5. znanstveno posvetovanje o čebelah in čebelarstvu. Posvet je potekal tudi v okviru projekta BEE2GETHER, Interreg SLO-ITA, in z veliko podporo Slovenske čebelarške akademije (SČA KIS)

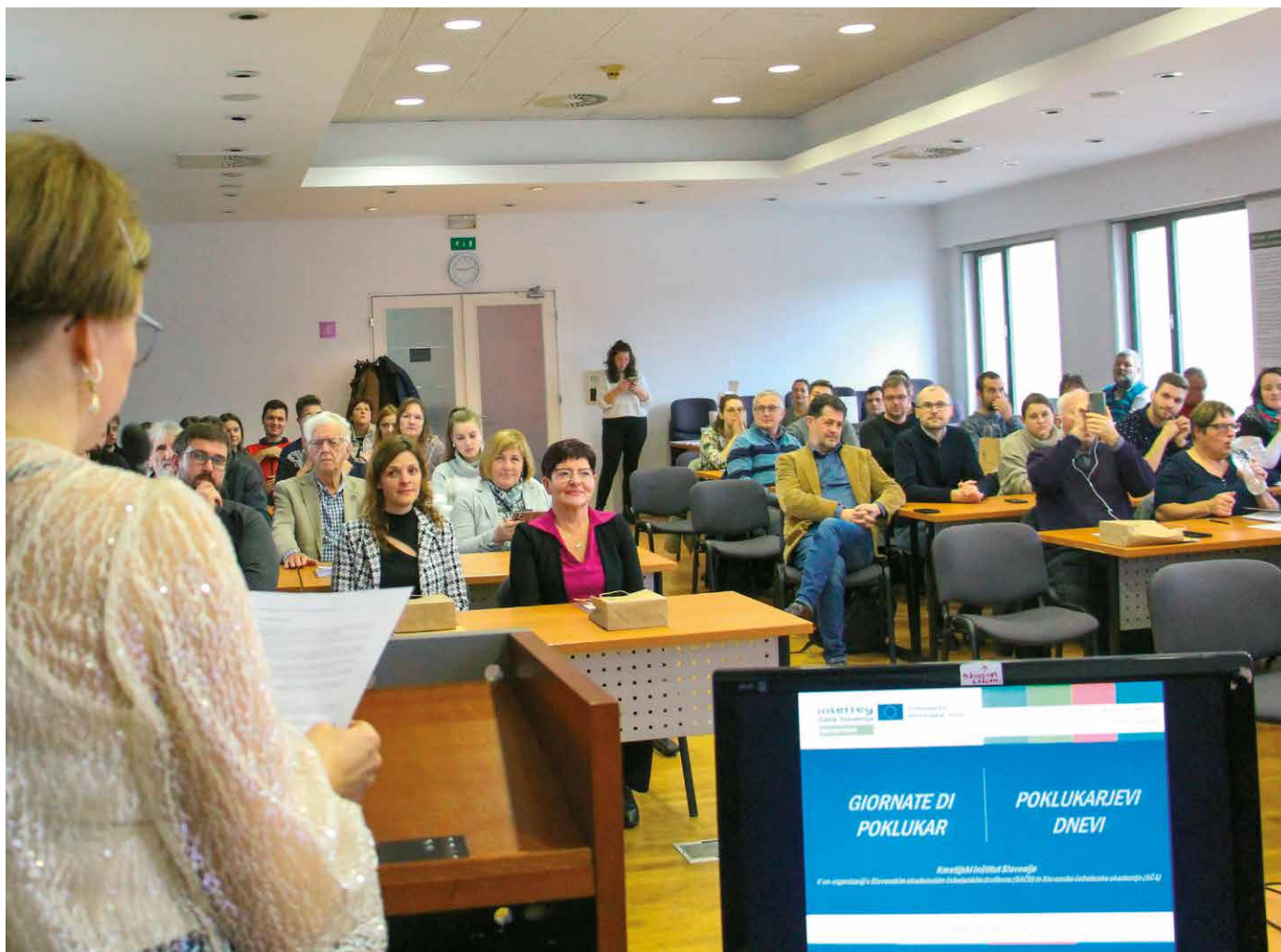

Foto: Marjan Papež

Petega znanstvenega posvetovanja o čebelah in čebelarstvu se je udeležilo več kot 60 slušateljev, med njimi tudi študentje FAMNIT Univerze na Primorskem in Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, ki poslušajo predmet Čebelarstvo.

Po pozdravu predsednice SAČD doc. dr. **Maje Ivane Smodiš Škerl** in direktorja KIS-a prof. dr. **Andreja Simončiča** je **Marjan Papež** predstavil življenje in delo doc. dr. Janeza Poklukarja, ki je močno zaznamoval razvoj čebelarstva od leta 1984, ko se je zaposlil na KIS-u za področje selekcije kranjske čebele, do tragične smrti leta 2004.

Poklukar se je poleg selekcije čebel ukvarjal še z zdravstvenim varstvom čebel, gozdnimi pašami, kakovostjo medu itd.

Izjemen je bil njegov prispevek k pripravi čebelarške zakonodaje, programa financiranja čebelarstva in zaščite kranjske čebele na ravni Evropske zveze. Uredil je knjigo *Od čebele do medu* (Kmečki glas, 1998), kjer je poenotil gradivo 18 avtorjev na 472 straneh. Ključen je bil tudi za izvedbo svetovnega čebelarškega kongresa Apimondia 2003 v Ljubljani. V nadaljevanju je sodelovanje z njim opisal doc. dr. **Peter Kozmus**, takrat tajnik kongresa in sedaj podpredsednik

Anže Rovanišek, KIS: »Setev mešanic lahko v primerjavi s setvijo facelije podaljša pašo za okrog tri tedne.«

Apimondie.

V strokovnem delu posveta je bilo predstavljenih deset referatov – sedem domačih in trije tuji.

Doc. dr. **Gordana Glavan** z Biotehniške fakultete (BF) je predstavila biomonitoring z medonosno čebelo. V poskusu v bližini tovarne gnojil Kutina na Hrvaškem ob deponiji sadre so ugotovili, da so bile koncentracije niklja, molibdena in urana 2–10-krat višje v družinah v bližini deponije sadre v primerjavi z izmerjenimi koncentracijami v kontrolah, ki so bile oddaljene 6 in 14 km.

O prisotnosti divjih čebel v Sloveniji je spregovoril doc. dr. **Danilo Bevk** z Nacionalnega inštituta za biologijo. Populacije divjih čebel hitro upadajo. Med triletnim poskusom je število divjih čebel precej nihalo. Skupaj so zabeležili 239 vrst čebel, od tega 223 vrst čebel samotark in 16 vrst čmrcljev. To je 42 % vseh vrst čebel, ki so bile doslej najdene v Sloveniji.

Anže Rovanišek s KIS-a je predstavil EIP-projekt pomoči divjim opraševalcem v intenzivni kmetijski krajini. Pripravili so 28 vrst prekrivnih dosevkov s setvijo na žitna strnišča v različnih mešanicah na petih lokacijah. Glede na referenčni posevek – facelijo, ki je cvetela 49 dni – so z večino mešanic zagotovili 20 do 25 dni daljše obdobje cvetenja.

Gostja z inštituta CREA iz Bologne, Italija, dr. **Cecilia Costa** je predstavila vzrejo matic v Italiji, kjer imajo v regiji Emilija - Romanja uradni regionalni zakon, ki prepoveduje vzrejo in vnos čebel, ki se razlikujejo od avtohtone vrste italijanske čebele *Apis mellifera ligustica*. Poudarek njihovega vzrejnega programa je vključitev lastnosti, povezanih z odpornostjo. Čebelje družine, ki jim uspe obdržati raven napadenosti pod škodljivim pragom, se uporabljajo za nadzorovano parjenje, z namenom združevanja izbranih merjenih lastnosti z naravno selekcijo.

V referatu dr. **Lucije Žvokelj** in sodelavcev o različnih načinih zatiranja varoj so se osredotočili

Simon Golob, ČZS: »Paše se selijo v višje lege.«

na dva različna načina pristopa v poletnem času v osrednjeslovenski in obalno-kraški regiji. Družine so razdelili v tri skupine: v prvi in drugi skupini so matice pripravili za 24 dni v manjšo (prva skupina) in večjo (druga skupina) kletko ter jih zdravili z enkratno aplikacijo oksalne kisline (OK). Pri tretji skupini družin, ki je imela ves čas prisotno zalego, so uporabili OK na trakovih, ki so bili v družinah prisotni 28 dni. V poskusu velikost kletke ni imela vpliva na uspešnost metode pripiranja matic, saj družine v poskusu priprtih matic obeh skupin niso prelegale. Postopek prekinitve zaleganja tudi ne vpliva na jakost družin v jesenskem obdobju.

Doc. dr. **Janez Prešern** s KIS-a je predstavil možnosti simulacije rejskih programov. S tem se zmanjša število napačnih odločitev in vzporedno preigra več scenarijev, kar v praksi zaradi stroškov ni mogoče. S simulatorjem so preučevali realistične scenarije z različnim deležem trotov s poznanim rodovnikom na plemenilnih postajah ter vpliv na genetski napredek. Preučili so vpliv več očetovskih linij na plemenilni postaji in ocenili smiselnost take postavitve glede na plemenske vrednosti in simulirani genetski napredek. V zadnjem koraku so razvili in preizkusili primernost modelov, ki upoštevajo prostorsko razporeditev sorodstva in okoljske variance za izboljšanje genetskega napredka. Simulator je v tujini že v uporabi, v Sloveniji pa so interpretirali rezultate povezanih projektov in deleža očetovstva ter to uporabili za podajanje smernic v rejskem programu in povezani zakonodaji.

Simon Golob s Čebelarske zveze Slovenije je opozoril, da podnebne spremembe vplivajo na pašne vire za čebele, zato postajajo višje lege in manj običajne lokacije zanimivejše za čebelarjenje. Rezultati od leta 2022 na 35 lokacijah kažejo, da so bili na višjih legah boljši donosi, tako na primer v obdobju spremljanja letos na Snežniku

Na koncu je potekala okrogla miza, na kateri je dr. Jens Pistorius iz Nemčije predstavil izzive in interakcije med sodobnim varstvom rastlin in vplivom na čebele.

26,6 kg, v Zgornjih Danjah – Železniki 23 kg in v Slivnici na Pohorju 23 kg.

V okolici vsake opazovalne postaje so spremljali prisotnost povzročiteljev medenja ter vzorčili povzročitelje medenja za molekularno analizo DNK za njihovo identifikacijo. Največ je bilo ušic rodu *Cinara*, sledile so uši na javorju vzorčili pa so tudi uši na drugih listavcih in iglavcih ter kaparja na smreki. Vzorčili so tudi kapljice mane ter vsebino mednih želodčkov čebel ob vходу v panj. Vzorce so analizirali na vsebnost glukoze, fruktoze, saharoze, melecitoze, trehaloze, maltoze in rafinoze. Rezultati kažejo velike razlike v sestavi sladkorjev med vzorci mane posameznih povzročiteljev medenja.

Doc. dr. **Maja Ivana Smodiš Škerl** s KIS-a je predstavila projekt BEE2GETHER, ki pomaga prepoznati najprimernejše in trajnostne kmetijske prakse z okoljskega, ekonomskega in družbenega vidika. Projekt zbira natančne podatke o zdravju čebel in prisotnosti onesnaževal, kot so težke kovine v cvetnem prahu. Na podlagi teh podatkov se prepoznajo potencialna tveganja in tako se lahko razvijejo načini upravljanja, ki ta tveganja zmanjšujejo ter prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Referat prof. dr. **Ivane Tlak Gajger** z Veterinarske fakultete Univerze v Zagrebu je predstavil podatke o

ostankih v vosku. Z uporabo tehnologije vlivanja voska s podaljšano fazo ohlajanja in usedanja je bila ugotovljena možnost, da se iz surovega voska odstranijo precejšnje količine težkih kovin ter koncentrirajo bistveni elementi, ki se porabljajo med razvojem čebelje zalege v satju. Cilj raziskave je ugotoviti prisotnost in gibanje koncentracij 16 esencialnih in toksičnih elementov. Rezultati so pokazali, da je pri večini elementov tehnika dolgotrajnega hlajenja in odlaganja voska med njegovo predelavo dala pozitiven učinek glede znatnega zmanjšanja visokih koncentracij, predvsem težkih kovin in toksičnih elementov.

Dr. **Jens Pistorius** z Inštituta Julius Kühn iz Nemčije pa je spregovoril o kmetijstvu, gnojilih in fitofarmaceutskih sredstvih (FFS). Kmetijstvo potrebuje rešitve za zaščito rastlin in zagotavljanje donosov. Za boljšo zaščito vseh čebel so potrebne nadaljnje raziskave in metodologije ter dobro obvladovanje tveganja za divje in medonosne čebele. Omenil je tudi, da so v celotni Nemčiji letos zabeležili le en primer zastrupitve čebel zaradi nepravilne rabe FFS.

Letošnje posvetovanje je bilo namenjeno predvsem širšemu občinstvu, saj so predavatelji svoja najnovejša znanstvena dognanja razumljivo ponazorili in sklenili z zaključki z mislijo o uporabi teh dognanj v praksi. 🍯

Dr. Janez Poklukar – vizionar, ki je pustil neizbrisen pečat v slovenskem čebelarstvu

dr. Peter Kozmus

Foto: Peter Kozmus

V letu 2024 je minilo 20 let od prezgodnje smrti dr. Janeza Poklukarja, izjemnega človeka, ki je s svojim delom in predanostjo pomembno prispeval k razvoju slovenskega čebelarstva. Njegova življenjska pot je bila posvečena raziskovanju, izobraževanju in ohranjanju čebel, kar je pustilo trajen pečat na slovenskem čebelarstvu.

Dr. Poklukar je bil ne le strasten čebelar, temveč tudi ugleden raziskovalec in zavzet promotor slovenskega čebelarstva. Njegovo delo je segalo na več področij – od izboljšanja tehnologij v čebelarstvu, ohranjanja avtohtone kranjske čebele do prizadevanj za izobraževanje novih generacij čebelarjev. Njegova prizadevanja so pripomogla k večjemu razumevanju ključne vloge čebel za naravo in človeka, pa tudi k dvigu prepoznavnosti Slovenije kot vodilne države na področju čebelarstva.

Posebno mesto v njegovem bogatem življenju in delu zavzema dogodek **Apimondia 2003**, največji svetovni kongres čebelarjev, ki je potekal v Ljubljani. Dr. Poklukar je kot eden ključnih organizatorjev s svojo vizijo, strokovnostjo in predanostjo poskrbel, da je ta dogodek postal prelomnica za slovensko čebelarstvo. Apimondia 2003 je Sloveniji omogočila, da se je postavila ob bok vodilnim državam na področju čebelarstva in utrdila ugled domovini kranjske čebele. Ta dogodek je ne le združil čebelarje s celega sveta, temveč je tudi spodbudil pomembne razprave o ohranjanju čebel in njihovem pomenu za trajnostno prihodnost.

Zame osebno je bil dr. Poklukar še mnogo več. Bil je moj mentor, ki mi je s svojo modrostjo, potrpežljivostjo in z neizmerno podporo pokazal pravo pot v svetu čebelarstva. Njegova vera vame in njegove spodbude so bile tisto, kar mi je dalo moč in motivacijo, da sem vztrajal, se učil in napredoval. Brez njegovega vodenja in navdiha danes zagotovo ne bi bil tukaj, kjer sem.

Njegova zapuščina živi naprej v znanju, ki ga je posredoval, v generacijah čebelarjev, ki jih je navdihnil, in v številnih pobudah, ki so bile zasnovane na njegovem delu. Dr. Poklukar je bil glasnik povezanosti med človekom in naravo, saj je neomajno verjel, da so čebele ključne za naš obstoj in trajnostni razvoj.

Ob tej obletnici se s hvaležnostjo spominjamo njegovega izjemnega prispevka. Njegovo življenje, čeprav prekratko, je bilo bogato z dosežki, ki še danes odmevajo v čebelarskih krogih. Slovensko čebelarstvo je z njim dobilo vizionarja, čigar delo je postalo navdih za prihodnje generacije.

Naj nam bo spomin na dr. Janeza Poklukarja opomin, kako dragoceni so znanje, predanost in ljubezen do čebel.

Rezultati natečaja najboljših tehnoloških rešitev v čebelarstvu v letu 2024 (II. del)

Simon Golob, svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja (simon.golob@zcs.si)

V slopu natečaja najboljših tehnoloških rešitev v čebelarstvu za leto 2024 smo iskali tudi zanimive in inovativne primerke topilnikov voščin. V tem delu smo prejeli tri prijavljene izdelke, komisija UO ČZS za tehnologijo čebelarjenja, varno hrano in zdravstveno varstvo čebel pa je vse tri prijave potrdila.

Centrifuga za vosek LOGAR, izolirana (avtor: Logar trade, d. o. o.)

Robustna centrifuga, ki omogoča hitro in učinkovito topljenje starega satja (izrezanega ali skupaj z okvirji), voščenih pokrovčkov ali kosov voska.

Postopek centrifugiranja voska:

- V perforirano košaro se zložijo sati, vošчени pokrovci ali kosi voska tako, da je košara polna.
- Pod centrifugo se postavi vedro za vosek.
- Posoda ima priključek za priklop parnega generatorja na elektriko, katerega optimalna moč je 6 kW.
- Ko se vosek začne topiti ter izteka iz odtočne pipe, se zažene še centrifuga.
- V samodejnem krmilniku se lahko nastavi do osem različnih programov. Pri vsakem programu se lahko poljubno nastavijo hitrost vrtenja, čas in dolžina programa.
- Ko vosek preneha iztekati, je treba centrifugo izklopiti in v košari zamenjati sate. Z lopatico se iz košare sproti odstranjujejo suhe tropine, ki so se nabrale na obodu košare.

Prednosti:

- V košari ostanejo vsi delci, razen tekočega voska. Iztočeni vosek je rumen in čist, preostale tropine so suhe in nelepljive, saj je vsebnost preostalega voska manjša od 5 %.
- Izolirana zunanja posoda omogoča manjše temperaturne izgube in večjo zmogljivost. Pokrov ima vgrajeno varnostno stikalo, ki prepreči zagon ob odprtem pokrovu.
- S centrifugiranjem v pari se doseže maksimalni izkoristek voska tudi pri starih satih, ki jih ni treba izrezovati, tako da žica ostane nedotaknjena in je ni treba na novo napeljevati.
- Sati lahko vsebujejo hrano, kristalizirani med ali cvetni prah – vse se po ohladitvi v vedru loči.

Pravokotni kuhalnik voščin na elektriko (avtor: Logar trade, d. o. o.)

Kot alternativo parnemu kuhalniku voščin s plinskim grelcem je podjetje razvilo kuhalnik na elektriko za topljenje satov, voščenih pokrovčkov in kosov voska z vodno paro. Ima kapaciteto 18 AŽ- ali 23 LR-satov. Čas kuhanja je enak času segrevanja vode do pare + še približno 30 min (odvisno od starosti voščin).

Postopek kuhanja voščin ali voščenih pokrovčkov:

- Pred kuhanjem je treba v kuhalnik naliti 10–12 l vode. V perforirano košaro se zložijo sati ter kuhalnik pokrije s pokrovom. Vključiti je treba še električni grelnik, ki je vgrajen v koritu pod dnom kuhalnika.

- Segrevanje vode do pare je povsem preprosto. Grelec je inovativno vgrajen v poglobljenem koritu pod dnom posode, zaradi česar je v kuhalniku potrebna manjša količina vode, grelna spirala pa je bolje zaščitena pred morebitnimi okvarami v primeru pomanjkanja vode. Na grelcu je vgrajen termostat, na katerem se lahko nastavlja temperatura.
- Vodna para prehaja iz kuhalnika v perforirano košaro, vosek, ki se v njej počasi topi, pa izteka skozi izpušno cev v vedro, postavljeno pod kuhalnik. Odpadki ostanejo v perforirani košari.
- Ko vosek preneha iztekati, se grelec izključi in satnike pobere iz košare.

Prednosti:

- Zahvaljujoč izstopni cevi za paro, nameščeni na zunanji strani kuhalnika, je uporabnik pravočasno opozorjen na pomanjkanje vode – ko nivo vode pade pod nivo izstopne cevi, začne para izhajati skozi njo.
- V kuhalniku lahko po enakem postopku topite tudi voščene pokrovčke.
- Kuhalnik se lahko uporablja tudi za razkuževanje čebelarске opreme in satnikov z natrijevim lugom.

in posledično skrajša čas topljenja voska. Za ogrevanje na delovno temperaturo potrebuje 20 min, cikel pa traja 15 min. Za taljenje 10 satov se porabi približno 0,03 kg plina. Satniki v topilniku visijo na nosilcih in niso v stiku s košaro, posledično pa se na njih ne nabira vosek ali ostanki od voščin. Vsi deli topilnika so preprosto odstranljivi, tako da lahko topilnik preprosto očistimo. Podstavek topilnika ima po višini prilagodljive nogice omogočajo tudi na neravnih tleh. Z dodatnim ventilom je topilnik možno uporabiti za razkuževanje satnikov in opreme. Topilnik se lahko ogreva tudi na trda goriva (les), lahko se ga postavi na štedilnik ali pa se nanj priklapi parni generator.

Postopek uporabe:

- Posodo topilnika namestimo na podstavek z obročem, vanjo nalijemo potrebno količino vode in vanjo postavimo lovilno kad ter košaro.
- Pod iztočno cev za vosek namestimo posodo.
- Namestimo plinski gorilnik ter ga prižgemo.
- Satnike, ki jih bomo topili, prebodemo oziroma namestimo na paličaste nosilce in postavimo v topilnik.
- Med delom nadzorujemo jakost plamena plinskega gorilnika in nivo vode.
- Ko vosek neha teči, odstranimo satnike in ostanke.
- Postopek ponavljamo, dokler ne stopimo vseh satnic.

Parni topilnik voska – Minivax 7s (avtor: Jaka Mandelj)

Avtor je predstavil manjši parni topilnik voska, izdelan iz nerjaveče pločevine, v katerem je možno naenkrat topiti 10–12 AŽ- ali LR- 1/1 satov, 16–20 LR- 1/2 ali DB- 1/2 satov, 8–10 LR- 2/3 ali DB- 1/1 satov ter preostalo izrezano satje. Izdelek je nastal iz potrebe čebelarjev po manjšem (dimenzije 750 × 367 × 355 mm) in lažjem (teža topilnika je 10 kg, vanj pa gre še 8,5 l vode) topilniku. Kombinacija majhnih gabaritov ter posebnega obroča za preprečevanje izgub toplote gorilnika omogoča manjše izgube toplote

Razpis natečaja za najboljšo tehnološko rešitev v čebelarstvu za leto 2025

Komisija za tehnologijo čebelarjenja in varno hrano pri ČZS ter Javna svetovalna služba v čebelarstvu razpisujeta **natečaj za najboljšo tehnološko rešitev v čebelarstvu za leto 2025**, na katerem se išče najboljša **nova** tehnološka rešitev v čebelarstvu, torej na področju panjev, pripomočkov in opreme za delo s čebelami in čebeljimi pridelki, metodami dela in podobno. Pogoj za sodelovanje je, da najkasneje do **15. januarja 2025** na e-naslov: simon.golob@czs.si pošljete kratek opis ter fotografije ali videoposnetke svojega izdelka oziroma tehnološke rešitve. Opis naj ne bo daljši od pol strani A4 in naj na kratko zajame bistvo in glavne lastnosti, način uporabe in namen prijavljene izboljšave. Vse prejete prijave bo pregledala in na podlagi ocenjevalnih meril (dostopni na naši spletni strani) ocenila Komisija ČZS za tehnologijo čebelarjenja in varno hrano.

Najboljše rešitve in njihovi avtorji bodo imeli možnost promocije oziroma predstavitve svojega izdelka na sejmu ApiSlovenija, v reviji *Slovenski čebelar* ter v obliki objave in promocijskega videa na spletni strani ČZS.

Več informacij o natečaju lahko dobite na tel. št.: 030 604 015 ali na e-naslovu: simon.golob@czs.si.

Simon Golob, svetovalec za tehnologijo čebelarjenja JSSČ

Je mešanje medu in svežega cvetnega prahu ugodno za zdravje?

Ana Janžekovič, svetovalka specialistka za zagotavljanje varne hrane

Cvetni prah in med sta posamezni živili z znanim ugodnim delovanjem na zdravje in počutje. Na trgu se pogosto najdejo mešanice medu in cvetnega prahu. Tovrstni izdelki lahko imajo celo ugodnejše delovanje na organizem kot uživanje posamezne sestavine. Raziskave se najpogosteje usmerjajo na delovanje sveže zamrznjenega cvetnega prahu.

Hranila, ki so v cvetnem prahu (beljakovine, maščobe, vitamini, minerali, fenoli, flavonoidi), so obdana z močno zunanjo zaščitno ovojnico, imenovano sporopolenin. Ovojnica ščiti hrana pred zunanjimi vplivi in obenem otežuje njihovo prebavo in absorpcijo v človeškem telesu. Zato je priporočljivo, da se zrna cvetnega prahu pred uživanjem umeša. Lahko ga zmešamo v tekočino ali jogurt. Možna je tudi kombinacija cvetnega prahu in medu. Tovrstna rešitev je še posebej priporočljiva, saj med vsebuje encime, kot sta invertaza in glukoza oksidaza, ki dodatno pomagajo pri razgradnji ovojnice cvetnega prahu in omogočajo dostop do hranil. Z mešanjem se izboljša tudi bioaktivnost, saj nekateri sladkorji v medu delujejo kot nosilci za boljšo absorpcijo hranil.

Kombiniranje cvetnega prahu in medu je ugodno tudi z vidika večje antioksidativne in protimikrobne učinkovitosti. Z mešanjem dosežemo sinergijski učinek na bioaktivne spojine, kot so flavonoidi, fenoli in vitamini. S tem se moč antioksidativnega delovanja poveča. S prehrano si želimo v telo vnašati antioksidante, saj so to molekule, ki nevtralizirajo proste radikale. Prosti radikali so nestabilne molekule, ki nastajajo med presnovo zaradi stresa, onesnaževanja itd. in povzročajo poškodbe celic. Te prispevajo k hitrejšemu staranju in razvoju bolezni, kot so rak, srčno-žilne

Foto: Trgovina Babka

bolezni in nevrodegenerativne motnje. Poleg tega, da antioksidanti ščitijo celice, tudi zmanjšujejo vnetja v telesu in podpirajo imunski sistem. Tako mešanice medu in cvetnega prahu delujejo ugodno na krepitev imunskega sistema, povečanje energije in dobrega počutja.

Tovrstne mešanice prinašajo le majhne možnosti neugodnih učinkov. Možen je pojav alergijskih reakcij na cvetni prah ali med. Cvetni prah lahko povzroči tudi nekaj težav s prebavo, kot je slabost ali driska, če ga zaužijemo v večjih količinah. Če cvetni prah izhaja z območij z intenzivnim kmetijstvom ali industrijo, je lahko obremenjen s pesticidi, težkimi kovinami ali drugimi okoljskimi onesnaževali, ki povzročajo negativne učinke na telo. Bioaktivne spojine cvetnega prahu lahko vplivajo na delovanje določenih zdravil, ki uravnavajo krvni tlak, strjevanje krvi ali delovanje jeter. V teh primerih se je pred uživanjem treba posvetovati z zdravnikom.

Foto: Arhiv ČZS

Mešanice medu in cvetnega prahu so naravni vir številnih hranil, ki podpirajo zdravje, dobro počutje in krepijo imunski sistem. Za uživanje mešanic medu in cvetnega prahu se praviloma odločamo zato, da podpremo svoje zdravje in dobro počutje. Zato je še posebej pomembno, da izbiramo kakovostne izdelke. Kronični bolniki se morajo ob uvajanju kakršnih koli prehranskih intervencij predhodno posvetovati z zdravnikom, tudi v primeru podpore zdravja z naravnimi izdelki, kot sta med in cvetni prah. ◆

Viri:

Aboulghazi, A., Fadil, M., Touzani, S., Hibaoui, L., Hano, C., Lyoussi, B. 2024. Phenolic Screening and Mixture Design

Optimization for In Vitro Assessment of Antioxidant and Antimicrobial Activities of Honey, Propolis, and Bee Pollen. Journal of Food Biochemistry, <https://doi.org/10.1155/2024/8246224>.

ChatGPT, OpenAI. Informacije o zaščiti hranil v cvetnem prahu in izboljšanju absorpcije. Dostopno: 4. 12. 2024.

Rodríguez-Pólit, C., Gonzalez-Pastor, R., Heredia-Moya, J., Carrera-Pacheco, S. E., Castillo-Solis, F., Vallejo-Imbaquingo, R., Barba-Ostria, C., Guamán, L. P. 2023. Chemical Properties and Biological Activity of Bee Pollen. Molecules, 28, 7768, <https://doi.org/10.3390/molecules28237768>.

Vel'asquez, P., Giordano, A., Valenzuela, L. M., Montenegro, G. 2022. Combined antioxidant capacity of Chilean bee hive products using mixture design methodology. LWT - Food Science and Technology, 155, 112982.

Novice iz sveta

Avstrija

Leta 2022 so v okviru magistrske naloge in s sodelovanjem agronomske fakultete z Dunaja opazili spremembe gozdnega medenja. Hkrati so v gozdovih blizu mesta Gfögl, severozahodno od avstrijskega glavnega mesta, izvedli tudi terenski ogled smrekovih in duglazijevih sestojev ter v obdobju od konca maja do začetka avgusta tedensko opazovali razvoj povzročiteljev gozdnega medenja. Pri tem so našli na smrekah največ kolonij rdečerjave smrekove ušice (*Cinara pilicornis*), velike črne smrekove ušice (*Cinara piceae*) ter obeh kaparjev, malega smrekovega kaparja – male lekanije (*Physokermes hemicryphus*) – in velikega smrekovega kaparja – velike lekanije (*Physokermes piceae*). Na duglaziji omenjenih proizvajalcev mane niso našli, so pa opazili kolonije doslej v Avstriji nepoznane ušice z latinskim imenom *Cinara splendens*, ki je sicer doma v Severni Ameriki. Nekatere kolonije so bile tako velike in na njih sesajoče ušice tako med seboj zgnetene, da jih niso mogli niti prešteti. V Evropi so jih prvič opazili leta 2009 na južnem Češkem in verjetno so od tam prišle tudi v Avstrijo. Glede biologije te ušice je še veliko neznanega. Ker so avstrijski raziskovalci videli, da kolonije množično obiskujejo mravlje, so domnevali, da ušice izločajo mano, ostaja pa

Veliki smrekov kapar (*Physokermes piceae*)

Foto: Simon Golob

Rdečerjava smrekova ušica (*Cinara pilicornis*)

Foto: Simon Golob

vprašanje, ali lahko čebelarji v prihodnje računajo tudi na dobro čebeljo pašo. Glede na to, da ima duglazija zaradi kakovosti lesa in hitre rasti pomembno vlogo v avstrijskem gozdarstvu, je v interesu čebelarjev, da se opazovanja tega novega povzročitelja mane nadaljujejo. Tudi v Sloveniji so gozdarji že pred leti začeli saditi duglazije, ker rastejo hitro in so proti suši odpornejše kot smreke. Te združujejo ujme in gradacije škodljivcev, kar je povezano s podnebnimi spremembami. Naj navedem zanimivost, da raste v mestnem gozdu v Pečovniku pri Celju duglazija, ki je visoka 67 m, njen prsni premer je 150 cm, ocenjeni volumen pa 27 m³. Glede medenja duglazij v Sloveniji žal nimam podatkov. ◆

Prevedel in priredil Franc Šivic

Vir: Ferstl, A. L.: *Cinara splendens* – ein neuer Hoffnungsträger für die Waldhonigimkerei?, Bienen aktuell št. 5, str. 12, 2024.

Rdečerjava smrekova ušica (*Cinara pilicornis*)

Foto: Simon Golob

Rezultati preizkusa talnih gnezdilnic za čebele samotarke in strniščnih dosevkov za opraševalce

dr. Danilo Bevk, Danijel Kablar, Blaž Koderman (NIB), dr. Robert Leskovšek, Anže Rovnšek (KIS)

Projekt »Pomoč opraševalcem v intenzivni kmetijski krajini za podporo biodiverziteti« (EIP POMOP) je namenjen izboljšanju razmer za opraševalce v kmetijski krajini. Osredotočili smo se predvsem na slabo izkoriščen potencial strniščnih dosevkov v kmetijstvu za potrebe varstva opraševalcev in na talne gnezdilnice za čebele samotarke, ki so novost v našem prostoru.

Talna gnezdilnica za čebele samotarke na kmetiji Plut

Pomemben del projekta je bil preizkus praks na petih kmetijah, predvsem na območjih z intenzivnejšim kmetijstvom. Obravnavali smo dve glavni težavi opraševalcev – pomanjkanje hrane in primernih mest za gnezdenje. Projekt je nadgradnja projekta »Sadjarji za opraševalce in opraševalci za sadjarje« (EIP SOOS).

Talne gnezdilnice za čebele samotarke

V Sloveniji je bilo doslej najdenih več kot 570 vrst divjih čebel. Med njimi je vsaj 35 vrst čmrljev, preostalo pa so čebele samotarke. Najbolj znane so vrste, ki gnezdiijo v luknjah v lesu in votlih rastlinskih steblih. Te lahko zelo preprosto gojimo v gnezdilnicah, ki jih danes vse pogostejše najdemo na vrtovih, pa tudi sadovnjakih, saj so samotarke zelo dobre opraševalke. Posebno gnezdilnico zanje smo zasnovali in testirali tudi v okviru projekta EIP SOOS.

Veliko manj znane pa so vrste, ki gnezdiijo v tleh, čeprav je takih vrst kar dve tretjini. V tla kopljejo rove in v njih delajo nekakšne kamrice, v katere odlagajo cvetni prah, pomešan z medicino, in jajčeca. Večina vrst živi samotarsko (vsaka samica skrbi za svoje gnezdo), kar nekaj pa jih razvije tudi različne stopnje družbenosti. Nekatere

živijo celo v pravih družinah, podobno kot medonosne čebele in čmrlji.

Njihovo gnezdenje je precej neopazno, še posebej pri manjših (najmanjše čebele so velike le 3 mm) in samotarskih vrstah. Pogosto gnezdiijo na površinah z redko in nizko vegetacijo ter stlačenimi tlemi, zato ne preseneča, da jih pogosto najdemo na kakih na prvi pogled nenavadnih mestih, npr. na manj zvoženih njivskih poteh.

V današnji kmetijski krajini je primernih in varnih mest za gnezdenje vedno manj. V okviru projekta smo zato v Sloveniji prvič preizkusili talne gnezdilnice za čebele samotarke. Z njimi smo skušali čim bolj posnemati naravna gnezdišča teh čebel.

Naredili smo jih tako, da smo na sončni legi s pomožnosti rahlo nagnjenim terenom izkopali jamo in vanjo posadili štiri lesene okvirje (120 x 80 x 20 cm). Okvirje smo nato zasuli nazaj z isto zemljo in jo potlačili. Gnezdilnice smo redno pleli oziroma vzdrževali nizko in redko vegetacijo.

Preizkus smo opravili na vseh petih kmetijskih gospodarstvih. Prvo leto so se čebele naselile v eni gnezdilnici, drugo leto še v eni. Na preostalih treh

Pestra posebna mešanica z velikim potencialom privabljanja opraševalcev na kmetiji Omahen

Pestra posebna mešanica z velikim potencialom privabljanja opraševalcev na površinah Kmetijskega inštituta Slovenije

gnezdilnicah čebel ob svojih pregledih nismo opazili, kar sicer ne izključuje gnezdenja, a prav velike naseljenosti verjetno ni bilo. Pričakujemo, da se bodo gnezdilnice v prihodnjih letih še naseljevale.

Strniščni dosevki za opraševalce

Najpomembnejši vir hrane za opraševalce so pisani cvetoči travniki. Ker je teh vse manj, smo preizkusili uporabnost strniščnih dosevkov kot dodatnega prehranskega vira. Ob pravilni izbiri rastlin bi tako lahko opraševalcem (vključno z medonosno čebelo) zagotavljali dodatno hrano v poznem poletju, ko je pomanjkanje hrane največje. Sedanja praksa temu posveča premalo pozornosti.

Pri tem smo upoštevali, da sejanje monokulturnih dosevkov (npr. ajde) zagotavlja hrano le omejenemu številu vrst opraševalcev, medtem ko setev mešanic zagotavlja hrano več vrstam opraševalcev (in tudi drugim »koristnim organizmom«), hkrati pa se podaljša sezona cvetenja in s tem razpoložljivosti hrane.

Setev mešanic v primerjavi z monokulturnimi dosevki prinaša tudi druge koristi za okolje in kmetijstvo, kot so: večja stabilnost pri spremenljivih vremenskih razmerah ali napadu škodljivcev, povečanje pestrosti talnih mikrobov in možnosti doseganja širšega nabora koristi (proizvodnja biomase, vezava dušika, zmanjševanje zapleveljenosti, preprečevanje erozije ...). Strniščni dosevki so tudi nepogrešljiv sestavni del koncepta ohranitvenega kmetijstva in tehnologije ohranitvene obdelave tal, saj omogočajo ustrezno pokritost tal v obdobju med gojenjem dveh glavnih posevkov.

V prvem letu projekta smo preizkusili več kot 60 vrst strniščnih dosevkov in preučili njihove rastne značilnosti, arhitekturo rastlin in fenologijo cvetenja. Iz 28 izbranih vrst smo zasnovali mešanice v dveh ravneh vrstne pestrosti (osnovna in pestra), ki poleg privabljanja opraševalcev

ponujajo še druge ekosistemske storitve, kot so potencial za zatiranje plevela, vezavo dušika in prilagojenost na slabše rastne razmere. Vključno s specialno mešanico z velikim potencialom privabljanja opraševalcev smo v dveh rastnih sezonah na petih kmetijskih gospodarstvih, ki so zajemala območje Primorske, osrednje in jugovzhodne Slovenije ter Pomurja, skupaj preizkusili osem različnih mešanic strniščnih dosevkov. Mešanice smo posejali na žitna strnišča v obdobju od druge polovice julija do prve polovice avgusta.

Rezultati spremljanja cvetenja so pokazali, da smo v primerjavi z najuspešnejšo monokulturno vrsto, facelijo, ki je cvetela povprečno 49 dni, z večino mešanic zagotovili 20 do 25 dni daljše obdobje cvetenja. Na posameznih poskusnih lokacijah, kjer smo ugotovili večjo zapleveljenost, so se pokazale razlike v učinku zatiranja plevela med mešanicami, ki so vsebovale hitreje rastoče vrste (kompetitivna mešanica in mešanica za slaba tla), ter mešanico za vezavo dušika, ki je vsebovala metuljnice s počasnim začetnim razvojem. Rezultati kažejo, da so nekatere preizkušane vrste okrasnih rastlin in zelišč primerne za vključitev v vrstno bogate mešanice, saj učinkovito privabljajo opraševalce. V primerjavi z uveljavljenimi agronomskimi vrstami pa izkazujejo slabši začetni razvoj in konkurenčnost, zato jih bomo v prihodnosti še dodatno preizkusili v realnih poljskih razmerah.

Poudarek projekta je bil na dejavnostih, ki z vidika kmeta ne zahtevajo velikega dodatnega finančnega vložka, ampak predvsem izboljšanje prakse, ki poleg varovanja opraševalcev prinaša še druge tako okoljske tudi proizvodne koristi pri kmetovanju. Zato upamo, da bodo razvite rešitve čim bolj zaživele v širši praksi in se v prihodnje še izpopolnile. ■

Podatki o projektu

Projektni partnerji: Nacionalni inštitut za biologijo (vodilni partner), kmetijska gospodarstva: Anton Plut, Primož Titan, Simon Stibilj, Franci Omahen in Šolski center Šentjur; Kmetijski inštitut Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma in Jasna dizajn.

Financiranje: Projekt EIP POMOP se financira iz Programa razvoja podeželja 2014–2020 (v celoti iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja) in poteka v okviru ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja 2014–2020, podukrep 16.5. – Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam.

Trajanje: 18. 5. 2022–18. 5. 2025.

Čebelarjeva opravila v januarju

Tomislav Strgulc (tomo.strgulc@gmail.com)

Foto: Tomislav Strgulc

Stojišče LR-panjev, pripravljenih za zimo v Vasi na Skali – Soča

Stopili smo v leto 2025 in želim vam, da bo tako, kot si ga želimo, predvsem pa mirno.

Čebelariti sem začel pred 48 leti, ko sem kupil prve štiri AŽ-panje in se včlanil v Čebelarско društvo Tacen, katerega član sem še danes. Takrat si nisem predstavljal, da me bo delo s čebelami tako prevzelo in mu bom namenil doberšen del prostega časa, še manj pa, da bom lahko svoje čebelarske izkušnje delil z vami v Čebelarjevih opravilih v *Slovenskem čebelarju*.

Število panjev v mojem čebelarstvu je hitro naraščalo in v svoj izbor panjev sem vključil tudi nakladne panje. Za to sem se odločil zaradi stalnih razprav o tem, kateri panj je boljši. Čebelarjenje z dvema različnima vrstama panjev pomeni kar nekaj več dela, a danes te odločitve ne obžalujem, saj sem tako lahko bolje spoznal delovanje čebelje družine in dobil odgovor, kateri panj je boljši. Pri obeh bomo našli tako prednosti kot pomanjkljivosti, vendar se z dodelano tehnologijo lahko z obema uspešno čebelari. Leta 1978 sem kupil prvi kamion in začel prevažati čebele. Obiskal sem kar nekaj pasišč po Sloveniji in tudi v sosednji Hrvaški. Čebele sem nehal prevažati pred dvema letoma. Leta so naredila svoje in treba je bilo sprejeti to odločitev. Danes imam približno 50 panjev z gospodarnimi družinami in 15 rezervnih, kar je polovica števila panjev kot pred leti. Čebelnjak imam doma v Vižmarjah v Ljubljani in malo večji čebelnjak v Spodnjih Pirničah pri Medvodah. Čebelnjak z 11 dvotretjinskimi LR-panji imam še v dolini Vrsnika, točneje v Vasi na Skali nekaj nad 1000 m visoko.

Moj način čebelarjenja je nekoliko zamudnejši od načina dela s čebelami večine mojih čebelarskih prijateljev, predvsem prevoznikov. Vse preglede si zapisujem v tabele, ki sem jih izdelal v ta namen. Stanja v panju nisem nikoli pisal na vrata panjev. Menim, da

je tovrstna evidenca pregleda koristna, saj lahko doma v miru pregledaš zapiske in pripraviš vse potrebno za naslednji pregled. Tak način dela vsekakor ni primeren za čebelarje, ki čebelarijo z večjim številom panjev, kjer je poraba časa za oskrbo čebelje družine pomembna, zato bodo tudi moja mesečna navodila namenjena ljubiteljskim čebelarjem, ki jih je med nami največ. Navodila bodo razdeljena na tri dele. V prvem delu bom opisal pričakovano razvojno stanje čebelje družine v posameznem mesecu. V drugem delu bom opisal opravila, ki jih v tem mesecu opravim v čebelnjaku, s poudarkom, zakaj je to potrebno. Tretji del pa bom namenil zdravstvenemu varstvu čebel. Moram poudariti, da ne bom posegal v področje veterinarske stroke. Omejil se bom na nasvete, kako prepoznati posamezno bolezen in kako delovati, da do nje ne pride. Pri čebelarjenju se moramo zavedati, da imamo opravka z žuželko, ki lahko živi le v skupini, kjer ima vsaka posameznica točno določeno nalogo, ki omogoča preživetje tega superorganizma. Poudaril bi rad, da je čebelarjenje resna kmetijska dejavnost, ki zahteva opravila ob točno določenem času. Čebelarjenje prinaša posamezniku sprostitev, navadi ga reda, in če je letina dobra, prinese tudi nekaj medu. Predvsem pa je to koristno za pomoč pri ohranjanju biotske raznovrstnosti okolja, v katerem živimo. Prav na to moramo biti čebelarji še posebej ponosni.

Upam, da boste iz napisanega razbrali kaj, kar bo vredno preizkusa v vašem načinu čebelarjenja.

Stanje v panju

Januar je najhladnejši zimski mesec in čebele so še vedno združene v zimsko gručo. Nad čebelami naj bi bil medeni venec in ob straneh sati peloda in medu.

Za januar si čebelarji želimo, da matica še ne bi začela zalegati, čeprav se v panju začnejo prve spremembe že takoj po zimskem solsticiju 21. decembra, ko se dnevi začnejo daljšati.

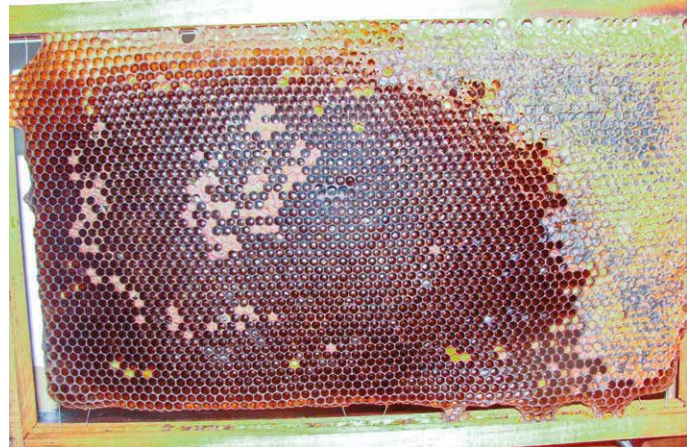
Temperatura v sredini gručice je okoli 18 °C, na obodu pa približno 8 °C. Ko pride do ohlaiditve, čebele povišajo temperaturo v sredini, toliko, da tok toplote omogoči potrebno temperaturo na obodu gručice. Da so čebele pri vzdrževanju ustrezne temperature enakomerno obremenjene, se stalno gibljejo od sredine navzven in nazaj. Ko začne matica zalegati, kar se zadnja leta pogosto dogaja že konec januarja, čebele dvignejo temperaturo na celotnem območju zalege na 35 °C.

Dvig temperature v panju čebelarji zaznamo tako, da opazimo kondenz na žrelu panja in na notranji strani vratc. Pri panjih, kjer uporabljam visoke podnice z mrežastim dnom, se zaleganje začne nekoliko kasneje, čeprav mreže pokrijem. Poraba hrane, ki je bila do zdaj minimalna, se zaradi ogrevanja zalege in krmljenja ličink poveča. Za preživetje zime in normalen začetek nove sezone naj ima družina ob zazimnitvi vsaj 15 kg zalog medu oziroma predelane sladkorne raztopine v AŽ- in nekaj več v LR-panju. Običajna poraba medu čebelje družine v zimskem obdobju je približno 8 do 10 kg, od tega v januarju okrog 1,2 kg.

Delo čebelarja

Čebelarji v mesecu januarju nimamo veliko dela v čebelnjaku, povsem pri miru pa čebel ne smemo pustiti. Katera opravila bo treba opraviti, je predvsem odvisno od vremenskih razmer. Vsekakor moramo čebelam zagotoviti čim mirnejše zimovanje.

Ker sem panje že v prejšnjem mesecu zapažil in opravil zimsko zatiranje varoj, pogledam, če je treba kaj popraviti ali zamenjati. Če je zapadel sneg in se je nabral na žrelih panjev, kar se dogaja predvsem pri nakladnih panjih, očistim žrela, ki so povsem odprta. Zagotoviti moram dotok svežega zraka in ustrezno zračenje, vendar v panju ne sme biti prepišno. Za paženje uporabim material, ki prepušča vlago, da se v panju ne tvori kondenz. Vлага v panju je za čebele povsem nesprejemljiva, saj bistveno lažje prenašajo mraz, če so suhe, kot če so vlažne. V novejših AŽ-panjih uporabljam 5 cm debelo poliuretansko peno, ki je nameščena namesto vrat vse leto. V druge AŽ-panje pa peno namestim v decembru in pustim vratca odprta, priprta. Omeniti moram, da čebele prezimljam v medišču, brez matične rešetke in z dvignjenim plodiščnim satjem. Pred zimo poskrbim, da so panji čim bolj skupaj, in na vrh položim stiropor, ki se površini dobro prilega. S paženjem AŽ-panjev tako nimam preveč dela. Nakladne panje, kjer uporabljam visoke mrežaste podnice, ovijem

Čebele so zapustile panj zaradi varoj – delno odprti pokrovčki zalege.

Foto: Tomislav Strgulc

s paropropustno folijo temne barve in prekrijem mreže podnic. Na notranji pokrov položim več slojev časopisnega papirja. Ko se navlaži, ga zamenjam. Folija, ki jo omenjam, se uporablja kot sekundarna kritina pri pokrivanju streh. Ovijanje panjev se nekaterim zdi odveč, a ugotavljam, da je zelo koristno predvsem tam, kjer močno piha. Kot na primer na mojem stojišču LR-panjev v dolini Vrsnika v Vasi na Skali. Odkar uporabljam to zaščito, imam v panjih bistveno boljši spomladanski razvoj in pozimi manjšo porabo hrane.

Če sem do zdaj pisal predvsem o zagotavljanju ustreznih razmer za zimovanje, je treba nekaj pozornosti nameniti tudi čebelam samim. Obiščem jih tedensko in prisluhnem, kako čebele zašumijo, če po panju narahlo potrkam. Če šumenje kmalu poneha, je to znak, da so čebele v redu in potrebujejo samo mir. Če naletim na čebeljo družino, ki šumi, ne da bi jo vznemirjal, si zabeležim, za kateri panj gre, če ga ne morem pregledati takoj in bom to opravil, ko bosta vreme in čas primernejša. Vzroka za šumenje čebel sta predvsem dva: čebele so lačne ali so brez matice. Da bi čebele že do januarja porabile večino nakrmljenih zalog hrane, je malo verjetno, zato je vzrok smiselno iskati v delnem tihem ropu, ki se je zgodil pozno jeseni. Ocenim moč družine, in če je družina šibka, jo dodam k družini, ne da bi iskal matico. Zgodi pa se, da čebele niso v stiku z medenimi zalogami in potrebujejo samo premik medenega sata tik ob gnezdo. Če družina zaseda vsaj pet ulic, ji pomagam z dodajanjem medenih satov, ki jih imam v rezervi ali sem jih odvzel družinam, ki imajo medenih satov več, kot jih bi potrebovale. Dodane medene sate iz zaloge ogrejem na sobno temperaturo, če je med pokrit, natrgam pokrovčke, da bodo čebele takoj prišle do hrane, in sat postavim ob gručo. Ta poseg v panj izkoristim in zmanjšam število satov na število zasedenih plus dva. V izpraznjeni del vstavim stirodur primerne velikosti. S tem posegom povečam možnost preživetja družine, saj zmanjšam prostornino panja, ki jo je treba ogrevati. Nekaj dni po posegu prisluhnem, če je šumenje prenehalo: če je, sem delo uspešno opravil.

Čebele so odmrle od lakote.

Foto: Tomislav Strgulc

Zapaženi AŽ-panji s poliuretansko peno debeline 5 cm.

Vzrok za šumenje je lahko tudi, da je čebelja družina brez matice. Če je ta osirotela družina šibka, jo dodam družini, za katero ocenim, da jo je treba okrepiti. Družini odstranim potrebno število satov in na to mesto zložim osirotelo družino. Družina bo brez težav sprejela dodano družino. Rezervno družino uporabim le redko, in sicer ko je osirotela družina močna, kar pomeni, da je matica umrla že v času zimovanja, morda ob zimskem zatiranju varoj. Družini dodam čebele iz rezerve. Običajno uporabim prašilček s šestimi sati. Postopek dodajanja je enak, kot je opisano zgoraj. Dobro razvite rezervne družine na več satih raje pustim in jih porabim spomladi. Reševanje teh težav pri čebelarjenju z nakladnimi panji je preprostejše. Združevanje ali dodajanje rezervne družine opraviš s prestavljanjem naklad.

Dogodi se, da naletim na panj, kjer so čebele pomrle. Če so na satih mrtve čebele, ki so zarite v celice, so pomrle zaradi lakote. Take sate zakurim, nepoškodovane sate in sate brez zalege in mrtvih čebel pa lahko ob ugodni epizootiološki situaciji uporabim. Lahko pa najdem povsem prazen panj, ki ima na nekaj satih pokrito zalego z delno odprtimi celičnimi pokrovc. To je lahko znak odmrtja zaradi varoj ali katere od bolezni zalege. Precej podoben znak se pojavi v primeru hude gnilobe čebelje zalege. Razlika je v obliki pokrovcov in propadle zalege pod njimi. Pokrovci so pri gnilobi vbočeni in so videti vlažni. Pomembna razlika je tudi v tem, da se v primeru odmrtja zaradi varoj iz celic potegne mrtve še ne povsem razvite čebele, pri hudi gnilobi pa brezoblično vlečljivo snov. V obeh primerih je postavljen sum na kužno bolezen, ki se zatira po zakonu. V tem primeru moram vse satje in čebele pustiti v panju. Takoj moram zapreti žrelo panja odmrle družine in razkužiti ali obžgati uporabljeno orodje. Temeljito operem roke z vročo vodo in milom. O sumu na bolezen obvestim pristojnega veterinarja in počakam na nadaljnja navodila do njegovega prihoda.

Zimski čas je čas za popravilo panjev in opreme. Je pa tudi čas, ko si izdelam načrt čebelarjenja za prihajajoče leto. Izdelam si evidenco, v katero bom zapisoval stanja ob pregledih. Uporabljam liste pregledov, s katerih je

razvidno vse, kar moram vedeti o posamezni družini. Ko pregled končam, v posamezni stolpec v preglednici zapišem opažanja. Pred naslednjim pregledom pogledam zapisano in vem, kaj v panju lahko pričakujem. Brez evidence je pregledovanje težje in zgodi se, da potem čebelarji nimamo pri roki vsega, kar potrebujemo. Ne bo odveč, če bomo v dolgih zimskih večerih prebrali kakšno strokovno knjigo in se dodatno izobrazili.

Zdravstveno varstvo

Zdravstveno varstvo čebel je v domeni veterinarske stroke. Pa vendar moramo za ustrezno zdravstveno stanje skrbeti predvsem čebelarji sami. Veterinarje vključimo tedaj, ko sami ne znamo ali ne moremo rešiti težave in potrebujemo strokovni nasvet.

Tokrat se posvetimo satju

Že velikokrat ste slišali ali prebrali, kako pomembno za uspešno čebelarjenje in točenje kakovostnega medu je satje. V starem temnem satu je veliko primesi, ki tja ne sodijo in so vanj vnesene predvsem pri zatiranju varoj. Staro satje je lahko tudi vir širjenja različnih bolezni čebel. Celice v starem satju so manjše kot v novozgrajenem, in posledično so tudi čebele, ki so se iz tega satja izlegle, manjše. To so ugotovitve stroke in treba je temu verjeti. Imeti lepo svetlo satje naj bo cilj vsakega čebelarja. Pot k temu je odstranjevanje starih satov in skrb, da čebele zgradijo čim več novih. Priporočeno je, da letno zamenjamo tretjino satja. Sam sem zadovoljen, če ga zamenjam četrtino, saj so dobre paše v zadnjih letih dokaj redke. Čebele pa bodo gradile satje samo, če je dotok hrane zadosten. Izkoristiti tako velja vsako pašo s pravočasnim dodajanjem satnic v gradnjo. Kam jih dodajamo in kdaj, bom opisal, ko bo čas za to. Te nam lahko iz lastnega voska predelajo v satnišnicah, s primerno opremo pa lahko to delamo tudi sami ali pa jih kupimo v čebelarskih trgovinah. To je včasih težava, saj lahko nevede kupimo takšne, ki so onesnažene s sredstvi za zatiranje varoj oziroma vsebujejo preveč nezaželenega parafina. Kupujmo satnice pri prodajalcih, ki jim zaupamo oz. ki imajo v ponudbi satnice z ustreznim analiznim izvidom ali ekološkim certifikatom. Že takoj na začetku čebelarske poti začnimo zbirati vosek iz svojega čebelnjaka. Med letom zbirajmo trotovsko satje in voščene pokrovčke, in če imamo sončni topilnik, oboje takoj pretopimo. Vosek iz teh dveh virov je čist in primeren za izdelavo novih satnic. Lahko pa pridobimo vosek tudi iz satov, ki smo jih izločili konec sezone. Ko se nam bo nabralo nekaj takega voska, bomo lahko sami izdelali svoje satnice ali nam bo satnice iz našega voska izdelal kdo drug. Kakovosten vosek postaja vedno bolj cenjen proizvod čebel, zato z njim ravnajmo spoštljivo. ●

V letu 2024 smo zamenjali skoraj 1400 čebeljih matic

dr. Peter Kozmus, vodja PRO

V Sloveniji ima **kranjska čebela** (*Apis mellifera carnica*) status zaščitene avtohtone čebelje podvrste, zato se izvajajo različni ukrepi za njeno ohranitev. Značilnosti, kot so morfološke in etološke prilagoditve, ji omogočajo popolno usklajenost z našimi pašnimi in podnebnimi razmerami. Kranjska čebela je znana po svoji krotkosti, delavnosti in odlični orientaciji. Poleg tega se odlikuje po tem, da prezimi v manjšem številu in ima zgodnji razvoj spomladi, kar ji omogoča izkoristek prvih pašnih virov. Zato je za čebelarje v Sloveniji najbolj priporočljivo, da v svojih čebelnjakih vzgajajo čiste kranjske čebele.

V slovenski populaciji kranjske čebele se včasih pojavijo križanci, ki so rezultat križanja z italijansko čebelo ali z buckfaško čebelo, ki v Slovenijo prodira predvsem čez severno mejo. Širjenje teh križancev je posledica letnega prometa s čebelami, zato ta težava ni omejena samo na obmejna območja, temveč se pojavlja tudi v drugih delih države. Križanci so dolgoročna grožnja za ohranitev kranjske čebele, zato je pomembno, da jih čebelarji prepoznajo in si prizadevajo za njihovo odstranitev iz populacije.

Zavedamo se te problematike, zato čebelarje redno izobražujemo. Pomemben ukrep v tej smeri je **menjava čebeljih matic**, ki jo je Čebelarska zveza Slovenije (ČZS)

izvedla letos s finančno podporo državnega proračuna in Evropske unije. Menjavo matic smo izvajali v sodelovanju s terenskimi svetovalci Javne službe za svetovanje čebelarjem (JSSČ), ki so pri čebelarjih preverjali čistost kranjske čebele. Ko so opazili prevelik odstotek križancev v čebelnjakih, so čebelarje opozorili na nujnost izvedbe osnovne odbire. Če so ugotovili več kot 2 % čebel križancev (tistih z rumenimi obročki na zadku), so svetovali menjavo matic.

Poleg tega smo sodelovali z vzrejevalci čebeljih matic, ki so v preteklem letu izvedli testiranje matic. Za namen menjave matic so nam ponudili 200 gospodarskih matic.

V juniju in juliju smo izvedli menjavo matic pri 449 čebelarjih, ki so izpolnjevali določena merila (imeli urejene evidence) in pri katerih so terenski svetovalci ugotovili več kot 2 % križancev. Skupno smo zamenjali 1398 čebeljih matic po vsej Sloveniji. Pri tem smo pazili, da so čebelarji dobili matice od najbližjih vzrejevalcev, ki so sodelovali pri dobavi matic. Med menjavo so terenski svetovalci čebelarje tudi izobraževali o pomenu ohranjanja kranjske čebele in o morfoloških znakih, ki ločijo kranjsko čebelo od italijanske in buckfaške čebele.

Rezultati ankete med čebelarji so pokazali, da so večinoma zadovoljni s prejetimi maticami in da so zamenjane matice uspešno začele zalegati v družinah.

Slika 1: Čebelarji moramo biti pozorni na križance v čebeljih družinah, in če je teh več kot 2 %, moramo menjati matico.

Apimondia v Mugli v Turčiji in Bruslju: zaščita čebel in kakovost medu

dr. Peter Kozmus, podpredsednik Apimondie

Pretekli mesec je bil za Apimondio zelo aktiven. Sodelovala je na številnih dogodkih in sestankih, kjer so bile teme: kongres Apimondia 2025, ohranjanje čebel, delovanje čebelarских organizacij ipd. V nadaljevanju navajam tri pomembnejše dogodke.

Predsedniki znanstvenih komisij so sodelovali na mednarodnem čebelaršem kongresu v Mugli v Turčiji, kjer so se zbrali čebelarji, znanstveniki, raziskovalci in strokovnjaki z vsega sveta. Tema dogodka je bila osredotočena na podnebne spremembe, vpliv pesticidov na čebele ter vprašanje ponarejenega medu, ki ogroža pošteno trgovino in kakovost medu. Apimondia je v okviru dogodka organizirala strokovne razprave in delavnice, ki so obravnavale trajnostne prakse v čebelarstvu, spodbujanje biotske raznovrstnosti ter možnosti za izboljšanje zdravja čebeljih družin. Kongres je bil odlična priložnost za izmenjavo znanja med čebelarji in znanstveniki in za krepitev mednarodnih povezav ter sodelovanja pri iskanju rešitev za skupne izzive v čebelarstvu.

Dva člana izvršnega odbora Apimondie ter en pooblaščenec so sodelovali na prvem sestanku platforme za med, ki je potekal v Bruslju pod okriljem Evropske komisije. Sestanek je imel pomembno vlogo pri razpravi o zaščiti kakovosti medu na evropskem trgu, zlasti

v luči vse večje težave ponarejenega medu, ki ogroža čebelarje in zmanjšuje zaupanje potrošnikov. Apimondia je predlagala strožje standarde za označevanje medu in okrepitev mednarodnega sodelovanja pri zagotavljanju poštenih tržnih praks.

Poleg teh dveh dogodkov je predsednik Apimondie dr. Jeff Pettis obiskal sedež Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) v Rimu. Pettis je sodeloval na srečanju o trajnostni pridelavi hrane in vlogi opraševalcev pri zagotavljanju globalne prehranske varnosti. V svojem govoru je poudaril, kako pomembna sta financiranje raziskav o opraševalcih ter sprejemanje mednarodnih ukrepov za zaščito biotske raznovrstnosti, kar je ključno za prihodnost globalnega kmetijstva. Apimondia si prizadeva za večje vključevanje čebelarstva v širše politične in gospodarske okvire, saj so čebele ključni dejavnik pri opraševanju mnogih kmetijskih pridelkov.

Ti dogodki so dodatno utrdili zavezanost Apimondie k zaščiti čebel, krepitvi mednarodne čebelarške skupnosti in podpori čebelarjem po vsem svetu. Njena prizadevanja ostajajo nepogrešljiva za ohranjanje ravnovesja v naravi in zagotavljanje kakovostnih čebeljih proizvodov. 🍯

Razpis za izbor upravičencev za postavitve učnih čebelnjakov in dobavo čebelarške opreme za delovanje čebelarških krožkov

ČZS je za leto 2025 od PRVE Pokojninske družbe pridobila pokroviteljska sredstva za postavitve učnih čebelnjakov s panji in čebeljimi družinami. V letu 2025 bomo na osnovi javnega razpisa trem čebelarškim krožkom za njihovo delovanje omogočili dobavo in postavitve tipiziranega učnega čebelnjaka in trem čebelarškim krožkom, ki so v okviru PRVE že pridobili učne čebelnjake, omogočili dobavo čebelarške opreme. S tem sporočilom vas obveščamo, da je na spletni strani ČZS objavljen javni razpis za izbor upravičencev z razpisno dokumentacijo, ki je odprt do 23. januarja 2025.

Lidija Senič, vodja služb ČZS

Tečaji za čebelarje začetnike 2025

Čebelarstva zveza Slovenije bo v okviru Usposabljanja v čebelarstvu za programsko leto 2025 izvedla in organizirala šest tečajev za čebelarje začetnike.

Tečaji bodo potekali po naslednjih predvidenih lokacijah: Brdo pri Lukovici, Maribor, Škofja Loka, Krško, Pivka in Dravograd.

Zainteresirane vabimo, da se prijavijo na tečaj na sebi najbližji lokaciji. Tečaji so namenjeni predvsem prihodnjim čebelarjem in tistim, ki so začeli čebelariti pred manj kot tremi leti ter se še niso udeležili tečaja za

začetnike. Udeleženci naj bodo po možnosti že člani čebelarskih društev in imajo čebelarskega inštruktorja.

Prijave se bodo začele zbirati prek spletnih obrazcev v četrtek, 16. januarja 2025, ob 17. uri. Povezave do prijavnih obrazcev bodo objavljene na spletni strani ČZS. Na vsak tečaj je možno sprejeti do 50 udeležencev. V primeru večjega števila prijav se bodo udeleženci uvrstili na čakalni seznam za morebitno kasnejšo sprostitev prostih mest (cilj je, da so tečaji popolnoma zasedeni). Glede na število prijav si pridržujemo pravico do morebitnih sprememb lokacij.

Če za določen tečaj ni dovolj prijav, bo ta izveden na alternativni lokaciji.

Urniki posameznega tečaja bo sporočen pozneje, po uskladitvi s soorganizatorji in izvajalci (potek tečajev bo predvidoma od marca do junija 2025). Natančen urnik z datumi in kraji bodo vsi prijavljeni kandidati pred začetkom tečaja prejeli po e-pošti.

Kakršne koli spremembe oz. dopolnitve bodo pravočasno objavljene na spletni strani ČZS.

Boris Potočnik, svetovalac specialist za izobraževanje

Klub profesionalnih turističnih vodnikov Slovenije (KPTVS) vas v sodelovanju s ČZS

vabi na tečaj za čebelarskega turističnega vodnika

Tečaj je sestavljen iz treh delov:

1. Teoretični del bo potekal v soboto, 15. februarja 2025.

Lokacija: Čebelarstva zveza Slovenije, Brdo 8, 1225 Lukovica

Teme: apiturizem, zgodovina čebelarstva doma in po svetu, slovenski čebelnjaki, življenje čebel, čebelarjeva opravila in osnovna oprema v čebelarstvu, čebelje paše, bolezni, naravni sovražniki čebel, čebelji pridelki, apiterapija in nevarnost čebeljih pikov

2. Praktični del bo potekal v nedeljo, 16. februarja 2025.

Gorenjska: dva ponudnika apiturizma, Breznica (Janšev čebeljak) in Čebelarski muzej (Radovljica).

3. Terenska vaja – datum po dogovoru z udeleženci izobraževanja.

Pogoj za udeležbo na tečaju je status muzejskega, gorskega, lokalnega, regionalnega (ipd.) ali/in nacionalnega turističnega vodnika.

Kotizacija za udeležbo na tridnevnem izobraževanju znaša 150 EUR, pri udeležbi najmanj deset prijavljenih.

Prijave in informacije pri Dominiki Koritnik Trepel: 041 737 717 in klubvodniki@gmail.com.

Razpis za svetovalca za izobraževanje in usposabljanje

Čebelarstva zveza Slovenije razpisuje delovno mesto za svetovalca za izobraževanje in usposabljanje (m/ž). Pogoje za zasedbo navedenega delovnega mesta najdete na spletni strani ČZS pod rubriko Tajništvo in na QR-povezavi:

ČZS

Apiturizem, čebelice in »top bee«

Slovenija je prva in trenutno edina država, ki uvaja certificiranje ponudnikov apiturizma. Certificati odličnosti zagotavljajo nadzor nad ponudbo in kakovostjo storitev ter spodbujajo konkurenčnost. Prva presoja je potekala v letu 2011, prvi certifikati so bili podeljeni 2013.

Sekcija ponudnikov apiturizma pri ČZS je bila ustanovljena leta 2016. V letu 2024 pa smo pridobili prve štiri ponudnike certifikata odličnosti v čebelarskem turizmu **top bee**.

Certificiranje je nadvse pomemben element razvoja čebelarske turistične ponudbe, saj vpliva tako na povečanje kakovosti kot tudi na večjo konkurenčnost. Apiturizem daje priložnosti za nadgradnjo že obstoječih čebelarstev, mladim in vsem, ki jih navdušujejo čebele, pa priložnost za začetek samostojne poti ali dodaten zaslužek.

Ena, dve ali tri čebelice označujejo zadovoljevanje osnovnih pogojev, urejenost objektov ponudnika in okolice, ekološko ali biodinamično čebelarjenje, sposobnost privlačne predstavitve dejavnosti in proizvodov, inovativnost embalaže, sposobnost ustvariti apidoživetje, elemente presenečenja ...

Kategorija **top bee** pa pomeni nadgradnjo apiturizma. To kategorijo se pridobi izključno po opravljenem izobraževanju za pridobitev dodatnih znanj in po predstavitvi edinstvene ponudbe in njene aplikacije v ponudbo. Apiturizem je treba tudi predstaviti na zadovoljivi ravni vsaj v enem od svetovnih jezikov, praktično pa opremiti skladno z minimalnimi zahtevami za sprejem gostov z oviranostmi (*accessible tourism*). Posledično se s temi pridobljenimi dodatnimi točkami na ocenjevalnem listu certificiranja apiturizma pridobi kategorija »top bee«.

* Kontrolni obisk se v kategoriji 1–3 čebelice izvede po sistemu žreba, v kategoriji »top bee« pa se izvede vsaki dve leti.

	Kontrolni obisk	Vodenje lastne evidence	Udeležba na seminarjih	Predstavitev za čebelarskoturistične vodnike
1-3 ČEBELICE	✓ *	✓		
TOP BEE	✓ *	✓	✓	✓

CENIK:

Certifikacija 1–3 čebelice:

Prva certifikacija: 150 EUR za člane in 300 EUR za nečlane.

Certifikacija »top bee«:

Prva certifikacija: 150 EUR za člane ČZS in 300 EUR za nečlane.

Obnova certifikacije »top bee« (vsaki dve leti): 50 EUR za člane ČZS in 100 EUR za nečlane.

Kot že omenjeno, je za pridobitev kategorije »top bee« potrebno dodatno znanje, ki ga pridobijo apiturizmi v izobraževanju, ki vključuje več modulov. Samo prijavljanje na certificiranje pa bo potekalo v mesecu marcu.

Izobraževanje vključuje module, ki vam jih bodo predstavili, vsak na svojem področju, izkušeni predavatelji. Ne zamudite te priložnosti, postanite del razvoja čebelarstva in turizma in se nam pridružite na poti k certificiranemu apiturizmu in ustvarjanju prihodnosti čebelarstva na tridnevnem izobraževanju:

1. dan predavanj – ponedeljek, 10. februar 2025, od 9.00 do predvidoma 16.00

Modul I (triurni): NASTOP ČEBELARJA PRED SKUPINO: Čebelar mora za doseganje doživetja svojega apiturizma dobro poznati pravila obnašanja in nastopanja. V pomoč mu bodo naslednje vsebine: Poznavanja nastopanja in govornice telesa, zunanja urejenost čebelarja – na primeru obleka naredi človeka, vključevanje obiskovalcev – dinamika skupine, poznavanje domače okolice izven območja lastnega apiturizma, uporaba sodobne AV-opreme in virtualni apiturizem.

Predavanje bo izvedla Ajda Kljun, dipl. posl. in upr. v turizmu, zgodovinarica in filozofinja (FF, ped. smer), ustanoviteljica in lastnica turistične agencije, dolgoletna turistična vodnica z nacionalno licenco, čebelarškoturistična vodnica, licencirana muzejska vodnica (tudi po Čebelarskem muzeju v Radovljici).

Modul II (štiriurni): DOSTOPNOST ALI APITURIZEM ZA VSE (Accessible apitourism): Apiturizme kot enakopravni deležniki v turizmu obiskujejo tudi osebe, ki imajo takšne ali drugačne oviranosti (gibalno in senzorno ovirani,

osebe s težavami v duševnem zdravju, osebe z motnjami v duševnem razvoju ...), zato je treba usvojiti znanje o pravilnem pristopu do teh skupin obiskovalcev.

Predavanje bo izvedla Dominika Koritnik Trepel, univ. dipl. teol., dolgoletna turistična vodnica z nacionalno licenco, licencirana muzejska vodnica (tudi po Čebelarskem muzeju v Radovljici in Hiši kranjske čebele v Višnji Gori). Je tudi čebelarškoturistična instruktorka II pri Slovenski čebelarski akademiji in nosilka avtorskega projekta izobraževanja za čebelarškoturističnega vodnika.

2. dan predavanj – torek, 11. februar 2025, od 9.00 do predvidoma 14.00

Modul III (dveurni): MEDOVITI VRT: Apiturizem mora imeti urejen medoviti vrt. Ker znanja o veščinah urejanja vrta in o primernih rastlinah ni nikoli dovolj.

Predavanje bo izvedla Jožica Bajc Pivec, priznana NPK zeliščarica z dolgoletno prakso in dobra poznavalka zdravilnih rastlin. Je nosilka nesnovne kulturne dediščine zeliščarstva, čebelarškoturistična vodnica in lokalna vodnica. Posveča se izobraževanju, izvaja in organizira delavnice in predavanja, še posebej na temo medovitih rastlin.

Modul IV (dveurni): UMETNOST IN ČEBELE: Apiturizem vključuje tudi določene oblike umetnosti.

Z vami bo ponovno Dominika Koritnik Trepel. Predstavila vam bo naslednje vsebine: čebele v slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi, panjske končnice kot element kulturne dediščine ter uporabna umetnost in apiturizmi.

3. dan predavanj – sredo, 12. februar 2025, od 9.00 do 13.00

Modul V (štiriurni): EKOLOŠKO ČEBELARJENJE IN APITERAPIJA (Organic beekeeping and apitherapy): Apiterapije si ne moremo predstavljati brez tesne povezave z ekološkim čebelarjenjem. Čebelji pridelki, ki vsebujejo sintetične akaricide in ki jih je čebelar uporabljal pri zdravljenju varoze ali kasnih drugih čebeljih bolezni, nikakor niso primerni za zdravljenje ljudi.

Predavanje bo izvedel Franc Šivic, univ. dipl. inž. gozd., ki je kot predavatelj čebelarskih vsebin aktiven že od leta 1980. V letu 2023 je izvedel dve odmevni predavanji: prvo z naslovom »Apiterapija – moje izkušnje« v kraju Montereale Valcellina (Furlanija - Julijska krajina) in drugo na pobudo STA z naslovom »Zanimivosti slovenskega čebelarstva« v Berlinu v Muzeju evropskih kultur. V sodelovanju s Klubom profesionalnih turističnih vodnikov Slovenije in ČZS redno izvaja enodnevne tečaje za prihodnje čebelarškoturistične vodnike.

Za izvedbo celotnega izobraževanja je minimalno število prijavljenih šest.

Cenik izobraževanja (pet modulov): 200 EUR za člane Čebelarske zveze Slovenije oz. 300 EUR za nečlane.

Posamezni izobraževalni modul: dveurni: 27 EUR za člane in 54 EUR za nečlane;
triurni: 41 EUR za člane in 82 EUR za nečlane;
štiriurni: 54 EUR za člane in 108 EUR za nečlane.

Več si lahko prebere na spletni strani: www.czs.si pod rubriko Izobraževanje in Čebelarski turizem.

Za prijavo in dodatne informacije se obrnite glede apiturizma na: barbara.dimic@czs.si
ali glede izobraževanja na: boris.potocnik@czs.si.

Boris Potočnik, svetovalec za izobraževanje in usposabljanje

Predlogi za odličja oz. plakete Antona Janše v letu 2025

Predlogi za dobitnike odličij Antona Janše I. stopnje

Čebelarstva društva in območne čebelarke organizacije prosimo, da najpozneje do 15. februarja 2025 na naslov Čebelarstva zveze Slovenije pošljejo pisne predloge za dobitnike odličij Antona Janše I. stopnje ter plaket Antona Janše v letu 2025. Pri oblikovanju predlogov upoštevajte merila veljavnega Pravilnika o odlikovanjih, priznanjih in nagradah, ki je objavljen na spletni strani ČZS. Na tej spletni strani boste našli tudi obrazec za pripravo predloga.

Praznovanje obletnic delovanja čebelarstev

Vse čebelarke organizacije, ki bodo v letu 2025 praznovala 50-, 70- ali 90-letnico svojega delovanja in bodo tako tudi prejemnice odličja Antona Janše, prosimo, da to pisno sporočijo do 15. februarja 2025 na naslov Čebelarstva zveze Slovenije. Čebelarke organizacije, ki bodo v letu 2025 praznovala 100-letnico svojega delovanja ali več in bodo tako prejemnice plakete Antona Janše, prosimo, da to prav tako do 15. februarja 2025 pisno sporočijo na naslov Čebelarstva zveze Slovenije.

Predlogi za nagrado P. P. Glavarja

Kandidata za nagrado P. P. G. za življenjsko delo trajne vrednosti lahko predlagate do 15. februarja 2025, saj so za to potrebna finančna sredstva, ki jih

mora Čebelarstva zveza Slovenije načrtovati v svojem finančnem programu. Na podlagi vloge komisija predlaga kandidata UO.

Potrebno je, da kandidat:

- objavi izvirna avtorizirana teoretična dela uporabne vrednosti izjemnega pomena za napredek čebelarstva;
- objavi znanstvene prispevke, diplomsko nalogo, problemsko analitično obdelane teme in podobne dosežke uporabne vrednosti s področja čebelarstva.

Predlogi za častno diplomu A. Ž. ali nagrado A. Ž.

Prijave za častne diplome A. Ž. lahko na predpisanem vprašalniku vlagajo kandidati vse leto.

Častno diplomu A. Ž. na predlog pristojne komisije podeli UO ČZS inovatorju za izvirne novosti ali izboljšave (invencije) s področja tehnologije čebelarjenja, ki jih avtor daje na voljo vsem čebelarjem. Častna diploma A. Ž. je posebna listina.

Nagrado A. Ž. v višini povprečne bruto plače v državi, izplačane v minulem letu, na predlog pristojne komisije podeli UO ČZS inovatorju za izjemne inovacijske dosežke s področja tehnologije čebelarjenja, ki bistveno izstopajo po količini (številu) in/ali kakovosti (ekonomski učinkovitosti) inovacij in jih avtor daje na razpolago vsem čebelarjem. Nagrada A. Ž. je posebna listina in denarna nagrada. Dodatne informacije prejmete pri tajnici ČZS: barbara.dimc@czs.si, 041 370 409.

Komisija UO ČZS za odlikovanja in nagrade

Čebelarstva zveza Slovenije je skupaj z NLB podelila okoli 5000 brezplačnih jabolk

V tednu slovenske hrane smo v duhu vseslovenske akcije ozaveščanja o pomenu čebelarstva in kmetijstva v sodelovanju z Novo Ljubljansko banko zaposleni ČZS in predstavniki čebelarstev podelili okoli 5000 brezplačnih jabolk, porcijskih medov iz shem kakovosti in semen medovitih rastlin. Akcija, ki je trajala v tednu od 10. do 15. novembra na desetih lokacijah poslovalnic NLB po Sloveniji, je bila vsesplošno dobro sprejeta, zato se veselimo nadaljnjega sodelovanja z NLB in naslednje akcije za spodbujanje prepoznavanja slovenskega čebelarstva in medov iz shem kakovosti.

Čebelarstva zveza Slovenije

Foto: Aleš Süßinger

Trgovina s čebelarstvo opremo na lokaciji Čebelarstva centra Slovenije

Obveščamo vas, da trgovina s čebelarstvo opremo KIPGO, d. o. o., PE Čebelarna s 1. januarjem 2025 zapira svoja vrata. Čebelarstvo opreme tako na lokaciji Čebelarstva centra Slovenije, Brdo 8, Lukovica, ne bo več možno kupiti.

ČZS

Dan čebelarskega turizma

Foto: Duško Benin

Podelitev odličij čebelam najprijaznejše občine 2024

V petek, 6. decembra, je Lendava zaživela v znamenju čebelarstva in turizma, ki se na edinstven način prepletata v nepozabno zgodbo. Dan čebelarskega turizma je pritegnil številne ljubitelje čebel, strokovnjake in radovedne obiskovalce, ki so skupaj raziskovali dobre prakse in izzive na tem področju. Dogodek, ki ga je organizirala Čebelarska zveza Slovenije v sodelovanju z Javno svetovalno službo v čebelarstvu ter Občino Lendava, je ponujal bogat in raznovrsten program, prepleten z izobraževanjem, kulturno dediščino in primeri dobre prakse v čebelarskem turizmu.

Dan se je začel na razglednem stolpu Vinarium, kjer so udeleženci ob kavi in čaju z medom uživali v razgledu na štiri države. Prijazna in sproščena atmosfera je bila popoln uvod v nadaljevanje programa v Gledališki in koncertni dvorani Lendava. Tam so obiskovalci občudovali stojnice učencev dvojezičnih osnovnih šol Lendava in Genterovci ter okušali lokalni med.

Strokovni del dogodka se je začel z nagovori župana Občine Lendava Janeza Magyarja in predsednika Čebelarske zveze Slovenije ter Evropske čebelarske zveze Boštjana Noča.

Osrednje točke programa so vključevale izjemno zanimive prispevke:

- **Jernej Kramar** je predstavil projekt Izobraževalna in informacijska točka »Panj«. Jernej, razvijalec programske opreme, je s svojo ljubeznijo do narave in prekmurskih ravníc navdušil s svojimi idejami o povezovanju izobraževanja in čebelarstva.
- **Dragica Tigeli** je predstavila Čebelarski muzej Tigeli v Veržeu, ki ga vodi skupaj z možem. Muzej je pomemben varuh čebelarske dediščine.

Strokovni del se je zaključil z okroglo mizo, ki jo je moderirala Mojca Pibernik s Čebelarske zveze Slovenije in ki je postavila temelje za nadaljnje razprave.

V slavnostnem delu dogodka so bila podeljena priznanja in nagrade. Čebelarska zveza Slovenije je

razglasila čebelam najprijaznejše občine za leto 2024:

- prvo mesto je osvojila Občina Ravne na Koroškem,
- drugo mesto Občina Lendava,
- tretje mesto Občina Šentjur.

V drugem delu strokovnega programa je prof. dr. Borut Juvanec, strokovnjak za vernakularno arhitekturo, navdušil s predstavitvijo posebnih in izvirnih starih čebelnjakov. Priznanja za posebne in izvirne stare čebelnjake pa so prejeli Janez Presečnik, Vinko Merzel, Oton Samec ter Plečnikova hiša.

Podelili smo tudi **certifikate top bee** za odličnost v čebelarskem turizmu, ki so jih prejeli Čebelarstvo Flis, Čebelarstvo Koželj, Čebelarstvo DKJ ter Čebelarstvo, lectarstvo in apiturizem Šolar. Katja Peruzzi Bahč, ena od prejemnic certifikata, je predstavila svojo vizijo razvoja čebelarskega turizma. Vrhunec dogodka je bila predaja prehodnega prapora za čebelarski praznik 2025, ki bo potekal na Gorenjskem. Predstavniki Beltincev so prapor simbolično predali Čebelarskemu društvu Britof Predoslje. Popoldne je bilo namenjeno obisku izobraževalne in informativne točke »Panj« v Kapci ter prijetni pogostitvi, kjer so udeleženci delili svoje vtise in se povezovali. Dan čebelarskega turizma je bil več kot le dogodek, bil je praznik povezovanja ljudi, znanja in tradicije. Poudaril je pomembno vlogo čebelarstva v lokalni skupnosti in turizmu ter pokazal, kako ta dejavnost gradi mostove med naravo in človekom.

Mojca Pibernik, svetovalka specialistka JSSČ
za ekonomiko

Janez Magyar, župan Občine Lendava, Boštjan Noč, predsednik ČZS in Eba ter drugi predstavniki ČZS

Foto: Duško Benin

Vlivanje voska v kalupe

Foto: Duško Benin

Prvo evropsko ocenjevanje medu

Obalno čebelarstvo Koper je v sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije in Mestno občino Koper organiziralo prvo evropsko ocenjevanje medu v Kopru.

Zaključna prireditev je potekala v soboto, 7. decembra 2024, na Martinčevem trgu in v dvorani sv. Frančiška, kjer so z dogajanjem za širšo javnost pripravili program za vse starostne skupine. Na dogodku so bile animacije in delavnice za otroke, stojnice z lokalnimi proizvodi in medeno kulinariko, ponujali so kavo in čaj z medom, predstavljali med iz evropskih shem kakovosti ter vse skupaj povezovali s pestrim kulturnim programom.

Lastniki najboljših vzorcev medu, ki so prestali to zahtevno sito in si s tem prislužili nazive evropskih prvakov, so:

Akacijev med			
1. mesto	Josip	Pintar	Hrvaška
2. mesto	Peter	Kolar	Slovenija
3. mesto	dr. Balázs	Kolics	Madžarska
Cvetlični med			
1. mesto	Franc	Hočevnar	Slovenija
2. mesto	Vesna	Komac	Slovenija
3. mesto	Gyula	Ács	Madžarska
Gozdni med			
1. mesto	Čebelarstvo	Jelenc	Slovenija
2. mesto	Jozef	Volansky	Slovaška
3. mesto	Jernej	Benedičič	Slovenija
Kostanjev med			
1. mesto	Tilen	Velkovrh	Slovenija
2. mesto	Luka	Jurečič	Slovenija
3. mesto	Simon	Korošec	Slovenija
Lipov med			
1. mesto	Zvonko	Sedmak	Slovenija
2. mesto	Róbert	Hanzel	Madžarska
3. mesto	Marjan	Lapanja	Slovenija

Sočasno so se v dvorani sv. Frančiška odvijala predavanja na temo medu in drugih čebeljih pridelkov. Predavali so naslednji ugledni slovenski in tuji strokovnjaki: **O medu in cvetnem prahu** – Aljaž Debelak, svetovalec za zagotavljanje varne hrane pri Čebelarstvu zvezi Slovenije; **Matični mleček – eliksir življenja** – dr. Boris Kovač, Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju; **Pristnost medu z vidika zakonodaje in potrošnikov** – dr. Jasna Bertonec in dr. Mojca Korošec, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta; **Zakaj je kitajski med tako poceni?** – dr. Dražen Lušić, Univerza v Reki, Medicinska fakulteta.

V atriju Ekonomsko-poslovne šole Koper so bili razstavljeni nagradjeni vzorci medu. Najboljše medove iz vseh petih kategorij so lahko preizkusili obiskovalci in oddali svoj glas za najboljši med po izboru občinstva.

Ob 14.00 je potekala slavnostna podelitev nagrad, na kateri so bili poleg gostiteljev in drugih uglednih gostov še ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Mateja Čalušić**, podžupanja Mestne občine Koper **Jasna Softić** ter predsednik Čebelarstva Slovenije in Evropske čebelarstva zveze **Boštjan Noč**.

Vsi govorci so poudarili problematiko ponarejenega medu, uvoženega v Evropsko unijo, ter pomen nadzora in promocije pristnega in kakovostnega medu. Dogodki, kot je evropsko ocenjevanje, in evropske sheme kakovosti medu so za ta namen ključni.

Ob prijetnem kulturnem in plesnem programu so podelili nagrade **najboljšim trem vzorcem v vsaki izmed petih kategorij**: akacijev, cvetlični, gozdni, lipov in kostanjev med.

Na ocenjevanje je prispelo **114 vzorcev iz 11 evropskih držav**. Po skrbnem pregledu in senzoričnem ocenjevanju desetčlanske mednarodne strokovne komisije pod vodstvom slovenske strokovnjakinje, **izr. prof. dr. Mojce Korošec** z Biotehniške fakultete v Ljubljani, so najboljši vzorci prestali še analize za zagotavljanje pristnosti in varnosti medu v akreditiranem laboratoriju v Nemčiji.

Nagrado za najboljši med po izboru občinstva je prejel gozdni med **Čebelarstva Jelenc** iz Slovenije.

Obalno čebelarstvo Koper in Čebelarstvo zveza Slovenije

Več na QR-povezavi:

Srečanje varstveno-delovnih centrov

V sredo, 4. decembra 2024, je na sedežu Čebelarstva Slovenije na Brdu pri Lukovici potekalo drugo srečanje varstveno-delovnih centrov (VDC). Dogodek je bil namenjen izmenjavi izkušenj ter predstavitvi dobre prakse izvajanja čebelarskega krožka. Začel se je z uvodnim pozdravom Boštjana Noča, predsednika Čebelarstva Slovenije in Evropske čebelarske zveze, v katerem je med drugim poudaril, da ni pomembno le zmagati, ampak je pomembno tudi sodelovati. In da moramo biti ponosni nase in na svoje dosežke, pa tudi naj znamo ceniti trud ter si kdaj dovolimo pohvaliti sami sebe.

V nadaljevanju srečanja je gospod Dušan Gradišar, mentor čebelarskega krožka v VDC Tončke Hočevar, skupaj z uporabniki centra predstavil številne dejavnosti, ki jih krožek izvaja, in razkril, kako čebelarstvo ni le praksa, ampak tudi sredstvo za povezovanje, ustvarjalnost in osebno rast.

Med drugim je izpostavil svoje začetke čebelarjenja in kako je potem vse svoje znanje uporabil naprej v sklopu čebelarskega krožka. Čez celotno predstavitev se je videlo, kako navdušeno opravlja svoje delo in koliko različnih dejavnosti izvajajo, od izdelave semenskih kroglic, ki jih

Foto: Arhiv ČZS

uporabniki potem sadijo za povečanje medovitih rastlin, in risanja panjskih končnic za ohranjanje tradicije do izvedbe tradicionalnega slovenskega zajtrka. Na svoji stari lokaciji so urejali zunanji del centra, tako so v skoraj središču centra imeli zelo prijeten zeleni vrt, za katerega so vsi uporabniki lepo skrbeli. Zdaj se je enota predstavila na novo lokacijo in videlo se je, da se niso vdali, ampak imajo enako motivacijo za ureditev okolice, tudi če je treba začeti znova.

Krožkarji so se letos prvič udeležili tekmovanja mladih čebelarjev v Pivki, kjer so prejeli odlično srebrno priznanje. Krožek je letos organiziral tudi izlet z vlakom v

Hišo kranjske čebele, kjer so udeleženci doživeli nepozaben vpogled v bogato tradicijo slovenskega čebelarstva.

Posebno noto dogodku je dodala uporabnica Maja, ki je prebrala svoje osebno pismo. V njem je na ganljiv način opisala svoje prve izkušnje s krožkom in prvo sodelovanje na tekmovanju. Njene besede so nas prepričale, da so čebelarski krožki več kot le prostočasna dejavnost, so življenjska izkušnja.

Čisto na koncu pa so vsi prisotni pokazali še malo ročnih spretnosti in izdelali svečke iz satnic.

Srečanje naj bo odlično izhodišče za širjenje čebelarskih krožkov v druge centre. Prisotni so poudarili, da čebelarstvo ne le spodbuja povezanost z naravo, ampak tudi krepi občutek skupnosti, ponuja nove izobraževalne priložnosti in uporabnikom omogoča, da pokažejo svoje talente.

Za zaključek srečanja smo si z navdušenjem ogledali 3D-model čebele velikanke. Srečanje ni bilo samo pregled preteklih dosežkov, temveč tudi priložnost za nove ideje in sodelovanja, ki bodo čebelarske krožke še bolj razširila ter okrepila njihovo vlogo v življenju uporabnikov.

Boris Potočnik, svetovalec
specialist za izobraževanje
in usposabljanje

Delavnica izdelovanja svečk

Predstavitev čebelarskega krožka OŠ Markovci

Čebelarski krožek na Osnovni šoli Markovci poteka že od leta 2008. Nastal je na pobudo članov Čebelarskega društva Markovci, ki so svoje poslanstvo in ljubezen do čebel želeli prenesti na mlade rodove v svoji domači okolici.

Pod okriljem šole in ob stalni spodbudi in sodelovanju z domačimi čebelarji smo naredili prve korake v svet kranjske sivke. Skupaj smo odkrivali osupljiva dejstva o čebelah in njenem sožitju z rastlinskim in živalskim svetom okolice. S pomočjo čebelarjev smo spoznavali čebelarjeva opravila, čebelje pridelke, bolezni, opremo. Kmalu je društvo v bližini šole postavilo učni čebelnjak, ki nam je od takrat vedno na razpolago. V zameno smo vedno, kadar so čebelarji obeleževali obletnice ali druge dogodke, z velikim navdušenjem sodelovali in popestrili prireditve čebelarjev s kulturnim programom, razstavo ali predstavitvijo. Tako je še danes. Domači čebelarji so s krožkom še vedno aktivno povezani ob različnih priložnostih. Reden je obisk učnega čebelnjaka različnih skupin s šole ob dnevih odprtih vrat ČD pri čebelnjaku in ob svetovnem dnevu čebel. Tradicionalni slovenski zajtrk je postal stalnica v letnem programu šole in priložnost, ko se tudi drugi učenci šole seznanjajo s slovenskim čebelarstvom in njegovim narodnim pomenom. Vsako leto na podlagi smernic Čebelarske zveze Slovenije odkrivamo nove zakladnice, ki jih ponuja kulturna dediščina čebelarstva, odkrivamo sodobno problematiko ohranjanja naravnega okolja, čebelarjenje, kmetijstvo in ohranjanje zdravja. Zajtrk popestrimo s harmoniko, takrat Slakova zimzelena melodija zadoni po celotni šoli. Vsako leto v vrtcu in šoli pripravimo predstavitev projekta in vsakič z različno tematiko. K sodelovanju, poleg čebelarjev, povabimo tudi druga društva naše občine, kmetije, posameznike, strokovnjake. Nikoli ne manjkata razstava in kulturni program, ki ga vodijo krožkarji. Sledijo delavnice v učilnicah in včasih s predstavitvami krožkarjev steče tudi medgeneracijsko učenje, kar je učencem še posebej zanimivo in popestri šolski vsakdan. Prvič smo se udeležili tekmovanja

mladih čebelarjev leta 2009 v Črni na Koroškem. Ta dan se je globoko vtisnil v spomin vseh, ki smo bili tam. Izjemnost in obsežnost tekmovanja, ki ga v sodelovanju s ČZS vsako leto izvedejo šole, ne moreta pustiti ravnodušne prav nobene radovedne in vedoželjne glave, pa naj bo otroška ali odrasla. Tja so nas peljali gasilci, ki so bili hkrati tudi starši naših krožkarjev, kar je še dodatno polepšalo celotni dogodek. Biti del te velikanske skupnosti mladih čebelarjev in njihovih mentorjev nam je bilo v veliko čast. Urejenost in hkrati vtis kaotičnosti zaradi množice, vznemirjenje in očarljivost predstavitev – vsako leto je bilo nepozabno doživetje. Od tega šolskega leta se le enkrat nismo udeležili tekmovanja. Vsako leto se skupina učencev, ki na pisnem tekmovanju na šolski ravni doseže najboljše rezultate, globlje in obsežneje kot drugi člani zakoplje v svet podatkov in čebelarskih opravil. Spoznavajo nova in nova znanja, se navdušujejo nad čebelarstvom in ne nazadnje spoznavajo koticke Slovenije in učence z vseh koncev države. Kot je značilno za sodobnega človeka, tekmujemo predvsem s časom, ki nam ga vedno primanjkuje. Kljub temu se nam pri tem porajajo nove ideje za dejavnosti. Sprva je krožek štel malce čez deset učencev, potem pa nas je bilo vsako leto več. V zadnjih letih smo dosegli približno 40 članov. Najbolj številčni smo bili v lanskem šolskem letu, ko so vse skupine krožkarjev skupaj štejele 52 učencev. Učenci imajo različne razloge za to, zakaj obiskujejo čebelarski krožek. Med seboj so različni, s seboj prinesejo različno predznanje, izkušnje, spodbude, vsem pa se prej ali slej priljubi čebela. Pridnost, urejenost, edinstvenost te drobne in vsem koristne žuželke jih očarajo in silijo k razmišljanju in občudovanju. Ob tej priložnosti naj omenim našo srednješolko Lano Kristovič, ki ji je prvi uspelo osvojiti vrh državnega tekmovanja tudi na višji stopnji. Njej, Matiju Tementu in Aleksandru Cigulu, ki sta se lahko dokazala na nižji stopnji, ter vsem krožkarjem so v lanskem šolskem letu omogočili obisk dogodka Čebelji dan v Lukovici.

Učni čebelnjak, vrt z medovitimi rastlinami, učbenik in delovni zvezek, filmi in druge medijske predstavitve, 3D-satje, igralne karte in drugi pripomočki, oprema in brošure, ki smo jih skozi leta prejeli od ČZS, vosek, satnice in drug material, ki ga vsako leto prejmemo z zveze in od domačih čebelarjev, vedno novi izzivi, dogodki, igre, ki si jih sami izmišljujemo, da lažje osvojimo nove pojme, delavnice in točke na prireditvah nam dodobra zapolnijo ure, ki so nam na razpolago, da nam res nikoli ni dolgčas in lahko vsak najde nekaj zase. Naj ostane tako. Življenje in delo gre dalje in nam postavlja nove izzive, in naj bo tudi z našim krožkom in drugimi čebelarskimi krožki pod okriljem ČZS tako.

Naj medi!

Mentorica čebelarskega krožka OŠ Markovci
Marjetka Kocuvan

Čebelarski krožek na OŠ Branik

V našem kraju Branik se čebelari že od leta 1928, po zapisih in ustnem izročilu. Pogoji za čebelarjenje so res odlični: mile zime ter bujna rast travniških rastlin, sadovnjakov ter gozdov z akacijo, lipo in kostanji.

Prav opisano bogastvo narave ter zavedanje, da je otrokom poleg strukturiranega osnovnošolskega izobraževanja vredno ponuditi tudi nekaj več, sta prejšnjega ravnatelja osnovne šole Davorina Majheniča spodbudila, da je leta 2014 dal pobudo za izvedbo čebelarskega krožka na Osnovni šoli Branik. Na pobudo se je z veseljem odzval Boris Birsa, krajan Branika in član Čebelarskega društva Šempeter. Njegova strokovnost in predanost čebelarstvu sta bila ključna za uspešno zasnovo krožka.

Odziv in zanimanje učencev sta bila izjemna, zato je bilo treba uskladiti urnike in zagotoviti primerno opremo za izvajanje programa. Vsak začetek prinaša izzive, vendar nam je s pomočjo odgovornih na Čebelarski zvezi Slovenije uspelo premagati začetne težave. Mentor je izobraževalni program vodil z jasnim načrtom in navduševal učence za čebelarjenje.

Že po treh letih delovanja, leta 2017, smo se udeležili 40. državnega tekmovanja mladih čebelarjev v Velenju, kjer smo dosegli bronasto in srebrno priznanje. Tudi leta 2023 smo nastopili na državnem tekmovanju v Pivki, kar potrjuje kontinuiteto in kakovost dela krožka.

Posebno veselje prinaša dejstvo, da sta dva fanta iz generacije, ki je nastopala na tekmovanju leta 2017, danes aktivna čebelarja. Njuno nadaljevanje čebelarskega poslanstva je najlepša pohvala delu čebelarskega krožka in neprecenljivemu prispevku mentorja. Krožek tako ne spodbuja le učenja in

spretnosti, temveč tudi odgovornost do narave in ohranjanje pomembne tradicije čebelarstva v Braniku.

Poleg tekmovanj in rednega dela se krožek vključuje tudi v druge dejavnosti šole in kraja. Osnovna šola Branik prireja letni dobrodelni predpraznični bazar, na katerem sodelujejo tudi krožkarji z mentorjem. Iz materialov, ki jih podari mentor, izdelujejo svečke iz čebeljega voska, ki dodatno obogatijo ponudbo na bazarju.

V šolskem letu 2024/2025 smo zabeležili še en pomemben mejnik v razvoju krožka. Učiteljica Anja Koron je sprejela izziv in se odločila opraviti izobraževanje za vodenje krožka. Medtem ko se osredotoča na teoretični del vsebin, praktične vsebine še naprej pokriva čebelar Boris Birsa, kar zagotavlja prehod znanja in izkušenj na naslednjo generacijo mentorjev.

S krožkom želimo otrokom omogočiti zanimivo ter odgovorno preživljanje prostega časa. Hkrati jih navdušujemo za ohranjanje naravne dediščine, razvijanje delovnih navad ter poglobljanje spoštovanja do čebel in njihovega izjemnega pomena za okolje.

Boris Birsa in Anja Koron

ČEBELARSKI CENTER GORENJSKE
Rožna dolina 50a, 4248 Lesce

- IZDELAVA SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA
- PRODAJA AŽ IN LR SATNIC

031/628 499

www.cricg.si

cebelarski.center@gmail.com

Devetdeseti rojstni dan naše članice Cvetke

Člani UO ČD Sovodenj z veliko hvaležnostjo, spoštovanjem in lepimi željami čestitamo naši članici Cvetki Jezeršek ob visokem življenjskem jubileju 90 let, ki ga je praznovala v mesecu oktobru 2024. Po moževi smrti se je začela njena samostojna čebelarstva pot, čeprav si ni predstavljala, da bo to zmogla. Večkrat je izrekla misel: »Če zmorejo te male živalce, bom zmogla tudi jaz.« V ČD se je včlanila leta 1996. Udeleži se vseh srečanj in predavanj, ki jih organizira naše društvo. Oskrbo čebel je prepustila vnuku Boštjanu, saj ji veliko pomeni, da bodo čebele ostale na domačiji, saj je z veseljem in trdim delom prišla od neuke do strastne čebelarke. Ob slovesu nam je potrdila: »Čebele so moje in moje bodo do smrti.«

ČD Sovodenj

Foto: Boštjan Jezeršek

Praznovanje 100. rojstnega dne čebelarja Miroslava Križaja iz Orehka

Slavljenec Miroslav Križaj in Boštjan Noč, predsednik ČZS

V sredo, 27. novembra 2024, je bilo v Orehku prav posebno praznovanje, saj je svoje 100. leto dočakal dolgoletni član ČD Postojna, čebelar, ljubitelj narave in borec NOB, gospod Miroslav Križaj.

Praznovanja se je udeležil župan Občine Postojna Igor Marentič, ki je gospodu Križaju čestital ob njegovem jubileju. Župan ga je pohvalil in izpostavil njegov dolgoletni trud in predanost čebelarstvu ter njegov prispevek lokalni skupnosti. Predsednica Krajevne skupnosti Orehek Tina Klajnšek je ob tej priložnosti povedala, da Miroslav ni samo čebelar, temveč tudi vzoren sokrajan, ki je s svojo marljivostjo in delom za skupno dobro ter zgledom marsikateremu vaščanu v navdih.

Čestitkam se je pridružil tudi predsednik Čebelarstva zveze Slovenije Boštjan Noč, ki je poudaril pomen ohranjanja in razvoja slovenskega čebelarstva ter podpore lokalne skupnosti čebelarstvu. Miroslavu je izrekel čestitke ob praznovanju njegovega 100. rojstnega dne in mu voščil še na mnoga zdrava leta. Ob praznovanju

je Miroslavu, častnemu članu ČD Postojna, čestital tudi predsednik ČD Postojna Vladimir Fajdiga, ki je povezoval tudi krajši kulturni program, v katerem sta nastopila mladi harmonikar Evan Krebelj ter Marjetka Popovski, kantavtorica in izvajalka slovenskih ljudskih pesmi. V čast borcu NOB so Miroslavu zazvene tudi borbene in partizanske pesmi. Glasba je poskrbela za prijetno vzdušje in prisotne popeljala v spomine na lepe skupne trenutke. Sovaščanka Ana je s svojimi zgodbami, ki jih je zapisala po pripovedovanju slavljenca, obudila spomine na njegove dogodivščine in običaje v kraju Orehek. Ob koncu prireditve pa je zadonela Vstala Primorska.

Praznovanje so popestrili številni prijatelji, sovaščani, domači čebelarji, čebelarji ČD Pivka s svojim praporom, čebelarji in čebelarke čebelarskih društev Rake in Cerknica, člani društva upokojencev in člani Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Prestranek, ki so prišli, da skupaj s tovarišem Mirom obeležijo njegov 100. rojstni dan. Podelili so mu bronasto odlikovanje za njegov prispevek v NOB. Slavje se je nadaljevalo s postavljanjem mlajev ob domači hiši gospoda Križaja ter pogostitvijo z domačimi dobrotami, ki so jih skupaj s ČD Postojna in krajevno skupnostjo pripravile gospodinje iz Orehka, ter razrezom slavnostne torte. Hvala tajnici ČD Postojna dr. Anastaziji Krebelj Jež, ki je bila vodilna in idejna vodja praznovanja ter njegova soorganizatorica.

Kljub svojim letom je gospod Križaj še vedno aktiven, dober sogovornik in z veseljem deli svoje izkušnje. Dogodek ni bil le priložnost za obeležitev pomembnega življenjskega mejnika, temveč tudi za poudarjanje vrednot, kot so predanost, skupnost, slovenski jezik, poezija, prepevanje pesmi, ki sicer tonejo v pozabo, in ohranjanje čebelarstva tradicije. Praznovanje njegovega 100. rojstnega dne bo še dolgo v spominu vsem prisotnim, saj je to srečanje zagotovo steklo tudi nove vezi.

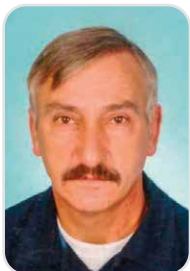
ČD Postojna

Zapustili so nas

Anton Moneta
(1939–2024)

V začetku jesenskega obdobja, v oktobru, nas je zapustil naš član Anton Moneta. Od njega smo se poslovili z žalostjo v srcu, saj je bil ves čas član Čebelarke družine Krtina in nadalje tudi ČD Krtina Dob. Včlanil se je leta 1995 in že leta 1997 prevzel tajniške zadolžitve do leta 2008. Čebelaril je z največ 30 čebeljimi družinami v AŽ-, največ pa v LR-panjih, ki jih je sam izdelal, saj je bil izučen mizar. V društvu je vedno in rad pomagal, kjer koli je bilo treba. Prejel je odličje A. J. III. stopnje, na kar je bil zelo ponosen. Člani ČD Krtina Dob ga bomo pogrešali in ohranili v lepem spominu.

ČD Krtina Dob

Polde Grandovec
(1951–2024)

Marca smo se poslovili od člana in prijatelja Poldeta Grandovca iz Radohove vasi. V ČD Stična se je včlanil leta 2015. Čebelaril je s 17 čebeljimi družinami. Bil je čebelar s srcem in je redno obiskoval čebelarstvo izobraževanja. Z ženo sta se udeleževala čebelarstvih ekskurzij, Ambroževih mašin

sodelovala na Čebelarstvi ulici v Ivančni Gorici. Čebele niso ostale same, za njih bo skrbel sin Miha. Člani te bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Stična

Jože Kalar
(1934–2024)

Nepričakovano nas je avgusta zapustil član ČD Dolsko Jože Kalar. Čebelaril je na Sv. Lenartu pod smučiščem Stari Vrh. V njegovem čebelnjaku so se pogosto ustavili predšolski in šolski otroci, ki so bili v bližini v šoli v naravi. Ti so mu pustili mnogo spominov v zahvalo. Čebelaril je v AŽ-panjih. Vsa leta je bil dejaven v UO ČD Dolsko, za kar je bil nagrajen z odlikovanjem Antona Janše III. in II. stopnje. Jože, čebelarji te bomo pogrešali.

ČD Dolsko

Mirko Šemrov
(1954–2024)

Junija smo se poslovili od dolgoletnega aktivnega člana ČD Logatec, ki je za svoje delo prejel priznanje A. J. III. stopnje. S čebelami je živel od mladosti, saj so bile del družinske tradicije. Čebelaril je v približno 20 AŽ-panjih in vedno spodbujal k temu, da bi čebelarji primerno cenili svoje pridelke, tudi ljubiteljs-

ki čebelarji. V spominu nam bo ostal kot razmišljujoč in vedoželjen sogovornik, ki razprav ni samo poslušal, ampak jih je tudi sooblikoval.

ČD Logatec

Lojze Plantarič
(1941–2024)

V toplem junijskem popoldnevu smo se poslovili od dolgoletnega predsednika Alojza Plantariča. V Čebelarstvo društvo Stična se je vpisal leta 1982, od leta 1990 do 2010 je bil njegov predsednik. Bil je med našimi prvimi čebelarji prevozniki. Za svoje delo je prejel priznanje Antona Janše III. in II. stopnje ter značke zvestobe za 10, 20, 30 in 40 let. Ob dopolnitvi 80 let starosti je prejel plaketo Emila Rothscütza. Čebelarji ga bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Stična

Vlado Kuster
(1932–2024)

Na prvi oktobrski dan smo se poslovili od dolgoletnega čebelarja Vlada Kusterja. Za čebelarjenje ga je navdušil že njegov oče v rojstnih Ločah pri Poljčanah. Takoj po začetku službovanja v Mozirju pa je začel samostojno čebelariti in bil v tistem času čebelar z največ

družinami v Zgornji Savinjski dolini.

Zelo aktiven je bil tudi v čebelarstvi družini, saj je bil več kot 25 let tajnik družine, nekaj časa pa je tudi predsedoval občinski čebelarstvi zvezi.

Za svoje delo v čebelarstvi organizaciji in uspešno čebelarjenje je prejel odlikovanjem Antona Janše II. in III. stopnje, največ pa mu je pomenilo zadovoljstvo pri delu s čebelami.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

ČD Janeza Goličnika Mozirje

Gregor Pöck
(1936–2024)

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 89. letu starosti zapustil naš dolgoletni član in čebelar Gregor Pöck. Gospod Gregor je začel čebelariti leta 1964 in tega leta tudi postal član našega čebelarstvega društva.

Od takrat je aktivno deloval v društvu in bil tudi član upravnega odbora, kjer je bil dolgoletni tajnik vse do odhoda v pokoj. Vseskozi je bil čebelarstvi poverjenik in prenašal znanje tudi na mlajše člane. V svoji čebelarstvi karieri se je izobraževal in postal čebelarstvi mojster. Bil je prejemnik odlikovanjem Antona Janše III., II. in I. stopnje ter še številnih drugih priznanj, kot je značka zvestobe za 50 let čebelarjenja. Člani ČD Dravograd ga bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Dravograd

TRADICIONALNA IZDELAVA VSEH VRST AŽ-PANJEV NAJBOLJŠI SLOVENSKI SMREKOV/LES ROGLJIČENI (CINKANI) SPOJI

www.krze.si

PRI ENKRATNEM NAKUPU DESETH AŽ-PANJEV VAM PODARIMO PRAŠILČEK

MIZARSTVO KRŽE 1939

Idrijska 10, 1360 Vrhnika
041-420-200
01-755-13-17

ČEBELJI KORIDOR

Preverjen in priporočen pripomoček za preprečevanje čebeljega ropa.

5 KOŠOV ZA 29,80 €

www.cebelykoridor.si

Za naročila pokličite tel. št. 031 536 229.

PLINSKI SUBLIMATOR

Sublimiranje brez elektrike in akumulatorjev.

169 € + zastonj dostava

Raziskave potrjujejo, da plinski sublimator v primerjavi z električnim zagotavlja **primerljivo učinkovitost**.

www.plinski-sublimator.si

Za naročila pokličite tel. št. 031 536 229.

GRELNA BLAZINA

Za lažje polnjenje ter dekristalizacijo medu. Enostavna in učinkovita uporaba.

AKCIJSKA CENA! 321,96 € → **289,75 €**

www.honeyblanket.com

NOVO!

ČEBELARSKA TEHTNICA BeeConn **LITE GPS**

beeconn.si @beeconn.si

API KON-TAKT

REŠKA CESTA 18A ~ PRESTRANEK

PON - PET 9-12 h ☎ 031 339 287

SPLETNA TRGOVINA 0-24 h

www.cebelskaoprema.si

Čebelarstvo PISLAK BALI

Apače 303, 2324 Lovrenc na Dravskem polju

PREDELAVA VOSKA

Izdelujemo satnice vseh dimenzij iz vašega voska

031/734 905 • info@cebelsarstvo-pislak.si • www.cebelsarstvo-pislak.si

XVI. DRŽAVNI ČEBELARSKI SEJEM

8.-9. februar 2025.

HALA 2 BEOGRAJSKEGA SEJMA

Dodatne informacije poiščite na spletni strani:

<https://spos.info/konacni-program-xvi-drzavnog-pcelarskog-sajma/>

ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŠTEV SRBIJE

www.spos.info

**IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME
TRGOVINA - ČEBELARSTVO**

ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s.p.
Gabrje 42, 1356 Dobrova
Tel.: 01 36 41 106, faks.: 01 36 41 307
GSM: 031 351 964
E-pošta: robineli@iol.net
WWW.RIHAR-KOCJAN.SI
Delovni čas: od pon. do čet.:
9.00 - 12.00 in 15.00 - 17.00,
pet.: 9.00 - 15.00
ZMERNE CENE - TRADICIJA - KAKOVOST - IZKUŠNJE,
PRIDOBILNE V LASTNEM ČEBELARSTVU
Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

MATIČNA REŠETKA

SATNIK AŽ, LR, LR2/3

IZOLACIJSKE PENE

VSE ZA OBNOVO PANJEV

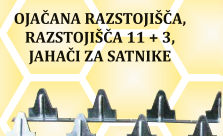
TESTNA MREŽA

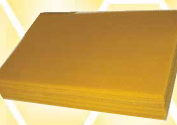
PLASTIČNA OBEŠALA

KOZICA ZA SATNIKE

OJAČANA RAZSTOJIŠČA,
RAZSTOJIŠČA 11 + 3,
JAHČI ZA SATNIKE

SATNICE

**POGAČA
APIFONDA
PAKIRANA PO
1 kg ALI 2,5 kg**

IZDELAVA IN PRODAJA
VSEH VRST SATNIC.
PO DOGOVORU MOŽNA IZDELAVA
SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA.
**MOŽNA JE
IZDELAVA SATNIC IZ
LASTNEGA VOSKA
OD 20 kg DALJE.**
OGLEDITE SI IZDELAVO
SATNIC NA
NAŠI SPLETNI STRANI.

Logar
ČEBELARSKA OPREMA

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME IN TRGOVINA
izdelano s smislom za detajle.

DELOVNI ČAS TRGOVINE

TOREK, SREDA PETEK	PONEDELJEK, ČETRTEK
09.00-12.00 13.00-15.00	09.00-12.00 13.00-16.00
SOBOTA: ZAPRTO	03.01.2025: ZAPRTO

BOGATA PONUDBA TOČIL
ZA VSAKEGA ČEBELARJA

TOČILO 4S S CEDILNO POSODO
visoka stabilnost med točenjem

NOVO

KALUP ZA VILVANJE SATNIC
AŽ, LR, DB

KUHALNIK VOŠČIN PARNI Ø 63 CM
Z IZOLACIJO, 2,5 KW

Vsem
kupcem se
zahvaljujemo za
izkazano zaupanje
v preteklem letu. Voščimo
Vam veliko zdravja, osebne sreče
in Vas vabimo v našo trgovino tudi
v letu 2025.

Naj medil!

ČEBELJE POGAČE MEDOPIP

-Medopip plus
-Medopip standard
-Medopip nozepina

LOGAR TRADE D.O.O.
POSLOVNA CONA A 41
SI-4208 ŠENČUR

04 25 19 410
info@logar-trade.si
www.logar-trade.si

Naročeno vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNIČE
(05) 368 45 80, (05) 368 45 81
GSM 051 614 683
www.kipgo.net; kipgob@gmail.com

**OBIŠČITE NAS
V NAŠI SPLETNI
TRGOVINI
WWW.KIPGO.NET**

-PANJI
-OPREMA ZA
PANJE,
-SATNICE,
-ZAŠČITNA OPREMA,
-OSTALI ČEBELARSKI
PRIPOMOČKI,
-OPREMA IN
PRIPOMOČKI ZA
ODKRIVANJE
SATOV,
-TOČILA,
-CEDILA,
-OPREMA ZA
SEGREVANJE
MEDU,
-OPREMA ZA
POLNJENJE
MEDU,
-EMBALAŽA.

12 V in 230 V

IZPARILNIK ZA
OKSALNO KISLINO

IZDELUJEMO:
-PRAŠILČKE: 3S,
4S, 5S, 7S
-PANJE AŽ: 9S, 10S,
po naročilu 11S, 12S
-PANJE AŽ 3E 9S,
10S, po naročilu 11S
-PANJI AŽ KOZINC
11+3

PARNI TOPILNIKI
VOŠČIN, SONČNI
TOPILNIKI LESENI IN IZ
NERJAVEČEGA
MATERIALA ZA
1 ALI 2 SATA,
PREŠE ZA VOŠČINE

**ZAŠČITNA
OPREMA ZA
DELO S
KISLINAMI**

**IZOLACIJSKA
PENA ZA
AŽ-PANJE**

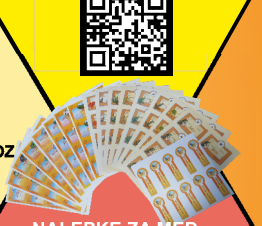
NAROČENO
POŠLJEMO
TUDI PO
POŠTI!

ZABOJNIKI ZA PREVOZ
AŽ PANJEV

**GRELCI
MEDU**

**NALEPKE ZA MED,
CVETNI PRAH, MEDENE
PIJAČE IN PRELEPKE
od 0,35
EUR/POLA**

Čebelarjem z
veljavno člansko
izkaznico priznamo 5 %
popusta pri gotovinskem
nakupu nad 100 EUR v
naših prodajalnah.

BH
Belokranjski
HRAM

LYSON

Točilo MINIMA

8 kasetno
fi 1000 mm

1.878,70 €
1.690,63 €

Točilo OPTIMA

4 satna
fi 600 mm
univerzalni koš
električni pogon

847,30 €
735,57 €

Mešalnik medu

400V z grelcem,
mešalom in
avtomatiko
50 l Lyson CLASSIC

1.692,99 €
1.523,69 €

Črpalka za med

1,5KW, 230V
~~2.312,10 €~~
1.156,05 €

Polnilnica za med OPTIMA

1.866,30 €
1.679,67 €

Črpalka za med

230V / 0,37KW
~~1.866,30 €~~
1.666,98 €

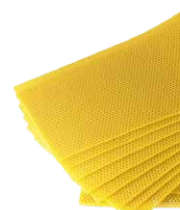

Okvirji AŽ, LR in LR 2/3

UGODNO

Satnice LR, AŽ, Dadant, LR 2/3

Odkup medu

Za člane ČZS nudimo 5% popust pri nakupu čebelarke opreme v vrednosti nad 50 €.

*Vse cene vsebujejo DDV. Popusti se ne seštevajo.

Drugo čebelarstvo opremo si lahko ogledate na spletni strani **www.belokranjski-hram.si**

Belokranjski hram d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 16, 8340 Črnomelj | M: +386 40 745 750, +386 40 748 588, +386 31 695 485
Belokranjski hram MARIBOR (franšiza) | Gardina d.o.o., Cesta XIV. divizije 75, 2000 Maribor, M: (02) 471 51 73

Suorganizator:

Partneri:

Pokrovitelj:

Internet medijski pokrovitelj:

20. MEDNARODNI ČEBELARSKI SEJEM 1. - 2. 2. 2025.

Na sejemskom prostoru Gudovac v Bjelovaru v organizaciji Bjelovarskega sejma d.o.o. in Hrvatske čebelarke zveze bo 1. in 2. februarja 2025. potekal 20. MEDNARODNI ČEBELARSKI SEJEM. Sejem bo potekal v treh delih:

1. razstava in prodaja medu ter ostalih čebeljih pridelkov;
2. razstava in prodaja čebelarke opreme ter;
3. izobraževalni del

11. razstava vina in vinogradiške opreme

1. sejem sadjarstva in opreme za sadjarstvo

KONTAKT:
Tel: +385(0)43/238-840
E-mail: bj-sajam@bj-sajam.hr
prodaja@bj-sajam.hr
www.bj-sajam.hr

Okusite pravega

**Vključite se v evropske
sheme kakovosti in
zaščitite svoj med.**

Ko skrbimo za čebele, skrbimo za prihodnost.

Zavedamo se, da brez čebel ni življenja, biotske pestrosti, ni skoraj tretjine hrane ... Kar pomeni, da ni prihodnosti. Zato s ponosom podpiramo svetovno znano slovensko čebelarstvo ter prispevamo k ohranjanju naše bogate kulturne dediščine, zaščiti okolja in investiramo v lepšo prihodnost, ki si je brez čebel ne moremo predstavljati.

NLB